

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 21.11.2001

C(2001)3703 τελικό

ΓΙΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 21.11.2001

με την οποία μια συγκέντρωση κηρύσσεται συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά και τη λειτουργία της Συμφωνίας ΕΟΧ

**(Υπόθεση αριθ. COMP/M. 2498 - UPM-KYMMENE/HAINDL και
Υπόθεση αριθ. COMP/M. 2499 - NORSKE SKOG/ PARENCO/ WALSUM)**

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 21.11.2001

με την οποία μια συγκέντρωση κηρύσσεται συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά και τη λειτουργία της Συμφωνίας ΕΟΧ

(Υπόθεση αριθ. COMP/M. 2498 - UPM-KYMMENE/HAINDL
Υπόθεση αριθ. COMP/M. 2499 - NORSKE SKOG/ PARENCO/ WALSUM)

(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη Συμφωνία περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,

τη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο («Συμφωνία ΕΟΧ»), και ιδίως το άρθρο 57,

τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου, της 21^{ης} Δεκεμβρίου 1989, σχετικά με τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων¹, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1310/97², και ιδίως το άρθρο 8 παράγραφος 2,

την απόφαση της Επιτροπής της 23^{ης} Ιουλίου 2001 να κινήσει τη διαδικασία στην παρούσα υπόθεση,

έχοντας δώσει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να γνωστοποιήσουν τις απόψεις τους σχετικά με τις αιτιάσεις της Επιτροπής,

τη γνώμη της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τις συγκεντρώσεις³,

την τελική έκθεση του Συμβούλου Ακροάσεων⁴,

---

¹ ΕΕ L 395, 30.12.1989, σελ. 1· διορθωτικό στην ΕΕ L 257, 21.9.1990, σελ. 13.

² ΕΕ L 180, 9.7.1997, σελ. 1.

³ ΕΕ C [...], [...] 2001, σελ. [...].

⁴ ΕΕ C [...], [...] 2001, σελ. [...].

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

1. Στις 20 Ιουνίου 2000, η Επιτροπή έλαβε κοινοποίηση προταθείσας συγκέντρωσης με την οποία η φινλανδική εταιρεία UPM-Kymmene (στη συνέχεια: «UPM») προτίθεται να αποκτήσει τον αποκλειστικό έλεγχο της γερμανικής εταιρείας Haindl'sche Papierfabriken KGaA («Haindl») μέσω της εξαγοράς του συνόλου των μετοχών της Haindl. Την ίδια ημέρα, η Επιτροπή έλαβε κοινοποίηση δεύτερης συγκέντρωσης που αφορά τη μεταπώληση δύο εκ των έξι μονάδων χαρτοποιίας της Haindl («Haindl-2»), της Parencο στις Κάτω Χώρες και της Walsum στη Γερμανία, από την UPM-Kymmene στη νορβηγική χαρτοβιομηχανία Norske Skog.
2. Αφού εξέτασε την κοινοποίηση, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η κοινοποιηθείσα πράξη εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 («κανονισμός περί συγκεντρώσεων») και δημιουργεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβιβασμό της με την κοινή αγορά και τη λειτουργία της Συμφωνίας ΕΟΧ.
3. Μετά από διεξοδική έρευνα της υπόθεσης, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η προταθείσα συγκέντρωση δεν θα δημιουργούσε συλλογική δεσπόζουσα θέση στην αγορά που θα είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική παρεμπόδιση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην κοινή αγορά και της λειτουργίας της Συμφωνίας ΕΟΧ.

I. ΤΑ ΜΕΡΗ

4. Η UPM-Kymmene είναι εταιρεία χόλντινγκ ομίλου επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται ιδίως στη βιομηχανία δασικών προϊόντων, η οποία χωρίζεται κυρίως σε τρεις τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας: παραγωγή χαρτιού εκτύπωσης (χαρτί εφημερίδων, χαρτί περιοδικών και χαρτί εκλεκτής ποιότητας), πρίση (υλικά πρίσεως) και προϊόντα ξυλείας (πριστή ξυλεία και κοντραπλακέ).
5. Η Haindl είναι οικογενειακή επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον κλάδο της χαρτοβιομηχανίας. Μια άλλη δραστηριότητα του ομίλου Haindl είναι η περιφερειακή αεροπορική εταιρεία Augsburg Airways, η οποία θα μεταβιβασθεί στους μετόχους της Haindl πριν από την ολοκλήρωση της εξεταζόμενης πράξης το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2001.
6. Η Norske Skog είναι εταιρεία που δραστηριοποιείται στη βιομηχανία δασικών προϊόντων. Η βασική δραστηριότητά της είναι η παραγωγή και πώληση τυπογραφικού χαρτιού με ξύλο (χαρτί εφημερίδων και χαρτί περιοδικών).

II. Η ΠΡΑΞΗ ΚΑΙ Η ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ

7. Η προταθείσα εξαγορά της Haindl περιλαμβάνει δύο στάδια. Σε ένα πρώτο στάδιο, η UPM-Kymmene αποκτά το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της Haindl. Το δεύτερο στάδιο αφορά τη μεταπώληση δύο από τις έξι μονάδες χαρτοποιίας από την UPM-Kymmene στη νορβηγική εταιρεία χαρτοποιίας Norske Skog, η οποία πραγματοποιείται την ίδια χρονική στιγμή κατά την οποία η UPM-Kymmene αποκτά τον έλεγχο της Haindl (τριγωνική πώληση). Οι εν λόγω δύο μονάδες χαρτοποιίας είναι η Walsum στη Γερμανία και η Parencο στις Κάτω Χώρες, οι οποίες στη συνέχεια ονομάζονται «Haindl-2», ενώ οι υπόλοιπες τέσσερις μονάδες χαρτοποιίας θα ονομάζονται «Haindl-4». Ο τρόπος της συναλλαγής δείχνει ότι η πρώτη πράξη μπορεί να πραγματοποιηθεί αυτοτελώς, αλλά η δεύτερη εξαρτάται από την πρώτη.

8. Η UPM-Kymmene θα αποκτήσει το 100% των μετοχών της Haindl. Η Norske Skog θα αποκτήσει το σύνολο των μετοχών της Pajenco και το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού της Walsum. Συνεπώς, η κάθε κοινοποιηθείσα πράξη συνιστά συγκέντρωση κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο (β) του κανονισμού περί συγκεντρώσεων.

III. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

9. Όσον αφορά την πρώτη πράξη, ο συνδυασμένος ολικός παγκόσμιος κύκλος εργασιών των εξεταζόμενων επιχειρήσεων⁵ υπερέβη τα 5 δις ευρώ το 2000 (UPM-Kymmene 9,583 δις ευρώ· Haindl 1,49 δις ευρώ). Ο κοινοτικός κύκλος εργασιών της κάθε επιχείρησης υπερβαίνει τα 250 εκατ. ευρώ (UPM-Kymmene 6,9 δις ευρώ· Haindl [...]*, αλλά καμία από αυτές δεν πραγματοποιεί άνω των δύο τρίτων του ολικού κοινοτικού της κύκλου εργασιών σε ένα και το αυτό κράτος μέλος. Η κοινοποιηθείσα πράξη έχει, συνεπώς, κοινοτική διάσταση και συνιστά υπόθεση συνεργασίας βάσει του άρθρου 57 της Συμφωνίας ΕΟΧ.
10. Όσον αφορά τη δεύτερη πράξη, ο συνδυασμένος ολικός παγκόσμιος κύκλος εργασιών των εξεταζόμενων επιχειρήσεων⁶ υπερέβη τα 2,5 δις ευρώ το 2000 (Norske Skog 3,284 δις ευρώ· Haindl-2 [...]*). Ο ολικός κοινοτικός κύκλος εργασιών του κάθε μέρους υπερβαίνει τα 100 εκατ. ευρώ (Norske Skog [...]*· Haindl-2 [...]*). Σε κάθε ένα από τουλάχιστον τρία κράτη μέλη [...]*, ο κύκλος εργασιών της κάθε επιχείρησης υπερβαίνει τα 25 εκατ. ευρώ και σε κάθε ένα από αυτά τα κράτη μέλη ο συνδυασμένος ολικός κύκλος εργασιών των μερών υπερβαίνει τα 100 εκατ. ευρώ, αλλά οι εταιρείες δεν πραγματοποιούν ποσοστό άνω των δύο τρίτων του ολικού κοινοτικού τους κύκλου εργασιών σε ένα και το αυτό κράτος μέλος. Η κοινοποιηθείσα πράξη έχει, συνεπώς, κοινοτική διάσταση και συνιστά περίπτωση συνεργασίας βάσει του άρθρου 57 της Συμφωνίας ΕΟΧ.

IV. ΣΥΜΒΙΒΑΣΙΜΟ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΑΓΟΡΑ

11. Οι δύο συγκεντρώσεις αφορούν τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας στην παραγωγή χαρτοπολυτού και χαρτιού εκτύπωσης. Επηρεάζονται μόνον οι αγορές του χαρτιού εφημερίδων και του χαρτιού περιοδικών. Δεδομένου ότι η αγορά επιχρισμένου χαρτιού περιοδικών χωρίς ξύλο (WFC) αποτελεί χωριστή αγορά, η αγορά WFC δεν επηρεάζεται, διότι η Haindl δεν παράγει χαρτί αυτής της κατηγορίας.

---

⁵ Ο κύκλος εργασιών υπολογίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων και με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών (ΕΕ αριθ. C 66, 02.03.1998, σελ. 25).

* Ορισμένα μέρη του παρόντος κειμένου έχουν απαλειφθεί για να εξασφαλιστεί ότι δεν θα αποκαλυφθούν εμπιστευτικές πληροφορίες· τα μέρη αυτά περιέχονται στις αγκύλες και σημειώνονται με αστερίσκο.

⁶ Ο κύκλος εργασιών υπολογίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων και με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών (ΕΕ αριθ. C 66, 02.03.1998, σελ. 25).

1. Χαρτί εφημερίδων

12. Το χαρτί εφημερίδων χρησιμοποιείται κυρίως για την έκδοση εφημερίδων. Η παραγωγή χαρτιού εφημερίδων απαιτεί μηχανικό χαρτοπολτό ή ανακυκλωμένο χαρτοπολτό τουλάχιστον 65% κατά βάρος. Υπάρχουν διάφορες ποιότητες χαρτιού εφημερίδων, ανάλογα με το αν το χαρτί έχει υποστεί τελική επεξεργασία ή στίλβωση και αν είναι λευκό ή έγχρωμο· ο βαθμός λευκότητας (συντελεστής ανακλαστικότητας) διαφέρει σε συνάρτηση με την ποιότητα. Το βάρος του χαρτιού (μάζα σε γραμμάρια ανά τετραγωνικό μέτρο) και η ανακλαστικότητα αποτελούν τις βασικές μεταβλητές. Το σύνηθες χαρτί εφημερίδων χαρακτηρίζεται από βάρος που κυμαίνεται μεταξύ 40-52g/m² και από πεδίο τιμών συντελεστή ανακλαστικότητας κατά το πρότυπο ISO 57-60. Το χαρτί εφημερίδων ανώτερης ποιότητας έχει βάρος 42-56g/m² και συντελεστή ανακλαστικότητας ISO 61 και ανώτερη. Στα ειδικά χαρτιά εφημερίδων περιλαμβάνονται χαρτιά χαμηλού βάρους (28-40g/m²), υψηλής ανακλαστικότητας (ISO 63-80) χαρτί ευρετηρίων – οδηγών και το χαρτί βιβλίων.
13. Σε απόφαση της 30^{ης} Οκτωβρίου 1995⁷, η Επιτροπή έκρινε ότι το χαρτί εφημερίδων αποτελεί ενιαία αγορά προϊόντος, διαπιστώνοντας, μεταξύ άλλων, ότι υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες υποκατάστασης τόσο από την πλευρά της ζήτησης όσο και από την πλευρά της προσφοράς⁸ μεταξύ διαφόρων αναγνωρισμένων ποιοτήτων χαρτιού εφημερίδων και ότι οι διαφορές στις τιμές δεν ήταν σημαντικές. Η ίδια προσέγγιση ακολουθήθηκε και στην απόφαση 1999/641/EK της Επιτροπής στην υπόθεση IV/M.1225 – *Enso/Stora*⁹. Η UPM-Kymmene ισχυρίζεται ότι η διαπίστωση αυτή εξακολουθεί να είναι έγκυρη. Αυτό επιβεβαιώθηκε σε μεγάλο βαθμό από την έρευνα αγοράς. Κατά συνέπεια, για τους σκοπούς της παρούσας υπόθεσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι το χαρτί εφημερίδων αποτελεί ενιαία αγορά προϊόντος.

2. Χαρτί περιοδικών

14. Το χαρτί περιοδικών παράγεται από μηχανικό, χημικό και ανακυκλωμένο χαρτοπολτό καθώς και από χημικές ουσίες, υλικά πλήρωσης και χρώματα επίστρωσης. Χρησιμοποιείται κυρίως για την έκδοση περιοδικών ευρείας κυκλοφορίας, καταλόγων και διαφημιστικού υλικού, κατά την οποία χρησιμοποιούνται ιδίως οι τεχνικές της ροτοχαρακτικής ή της εκτύπωσης offset. Διακρίνονται τρεις διαφορετικές ποιότητες χαρτιού περιοδικών: μη επιχρισμένο χαρτί (υπερστιλβωμένο, γνωστό ως SC-A ή SC-B), επιχρισμένο μηχανικό χαρτί σε ρόλους (γνωστό ως CMR) και επιχρισμένο χαρτί χωρίς ξύλο σε ρόλους (γνωστό ως WFC). Το επιχρισμένο μηχανικό χαρτί σε ρόλους αποτελείται κυρίως από ελαφρύ επιχρισμένο χαρτί, γνωστό ως LWC. Στις άλλες κατηγορίες επιχρισμένου μηχανικού χαρτιού περιλαμβάνονται το μεσαίου βάρους επιχρισμένο χαρτί και το βαρύ επιχρισμένο χαρτί (MWC και HWC αντίστοιχα) καθώς και το μηχανικώς στιλβωμένο επιχρισμένο (MFC) χαρτί περιοδικών.

---

⁷ Υπόθεση IV/M.646 - Repola/Kymmene, EE C 318, 29.11.1995, σελ. 3.

⁸ Οι περισσότεροι προμηθευτές είναι σε θέση να παράγουν διαφορετικές ποιότητες χωρίς δαπανηρές προσαρμογές των εκτυπωτικών μηχανών τους.

⁹ Απόφαση της 25^{ης} Νοεμβρίου 1998, EE αριθ. L 254, 29.09.1999, σελ. 9

15. Η κατώτερη ποιότητα είναι η ποιότητα SC-B και η ανώτερη ποιότητα είναι η WFC, το κόστος της οποίας είναι κατά 30% έως 40% υψηλότερο από αυτό της ποιότητας SC-B· στο ενδιάμεσο κατατάσσονται οι κατηγορίες επιχρισμένου μηχανικού χαρτιού (LWC) και ως προς την ποιότητα και ανακλαστικότητα και ως προς την τιμή. Όσον αφορά το χαρτί εφημερίδων, το βάρος και η ανακλαστικότητα είναι οι βασικές μεταβλητές για κάθε ποιότητα. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η ποιότητα χαρτιού SC-B έχει βάρος 50-55g/m² και ανακλαστικότητα κατά το πρότυπο ISO 65-69%, η ποιότητα SC-A έχει ελαφρά μεγαλύτερο βάρος και μεγαλύτερη ανακλαστικότητα ISO 70-80%. Το LWC έχει συνήθως βάρος μεταξύ 55g/m² και 65g/m² και λευκότητα (ανακλαστικότητα) έως ISO 85%, ενώ το WFC έχει βάρος ανώτερο των 80g/m² και λευκότητα (ανακλαστικότητα) ανώτερη του ISO 90%.
16. Τα μέρη θεωρούν ότι οι διαφορετικές ποιότητες υπάγονται στην ίδια αγορά χαρτιού περιοδικών, διότι υπάρχει μεγάλη δυνατότητα υποκατάστασης και από την πλευρά της προσφοράς και από την πλευρά της ζήτησης. Επιπλέον, τα μέρη επισημαίνουν το γεγονός ότι η Επιτροπή, σε δύο προηγούμενες υποθέσεις, έκρινε ότι το χαρτί περιοδικών αποτελεί ενιαία αγορά¹⁰. Εντούτοις, και στις δύο αυτές περιπτώσεις, η εκτίμηση της Επιτροπής δεν θα μπορούσε να είναι διαφορετική, ακόμη και αν το χαρτί WFC αποτελούσε χωριστή αγορά σχετικού προϊόντος.
17. Εντούτοις, από την έρευνα της Επιτροπής προέκυψε ότι το WFC δεν αποτελεί μέρος της συνολικής αγοράς χαρτιού περιοδικών. Πρώτον, οι τιμές των ποιοτήτων SC και LWC παρουσιάζουν την τάση παράλληλης εξέλιξης, ενώ αυτό δεν ισχύει για το χαρτί WFC. Αυτό αποτελεί ένδειξη ότι το WFC δεν αποτελεί μέρος της συνολικής αγοράς χαρτιού περιοδικών. Τα μέρη εξέφρασαν την έντονη διαφωνία τους με αυτή την ανάλυση, αναφέροντας ότι η εξέλιξη των τιμών των ποιοτήτων SC/CMR και WFC ήταν σε μεγάλο βαθμό παρόμοια. Ανάλυση συσχέτισης μεταξύ των διαφόρων τιμών υποστηρίζει την ανάλυση της Επιτροπής ότι το WFC δεν ανήκει στην ίδια αγορά με αυτή των SC/CMR¹¹.
18. Από την πλευρά της ζήτησης, υπάρχει ελάχιστη δυνατότητα υποκατάστασης. Το WFC έχει βάρος τουλάχιστον 80g/m², που το καθιστά ογκώδες σε σχέση με το LWC. Είναι πολύ περισσότερο ανθεκτικό από τα μηχανικά χαρτιά και, σε αντίθεση με αυτά, δεν «κιτρινίζει» με την πάροδο του χρόνου, διότι δεν περιέχει λιγνίνη. Κατά συνέπεια, το WFC χρησιμοποιείται κυρίως για εξώφυλλα εντύπων και για ακριβά, πολυτελή περιοδικά για ταξίδια, lifestyle και μόδα, των οποίων η τιμή του αντιτύπου επιτρέπει την καταβολή υψηλότερης τιμής αγοράς και το υψηλότερο μεταφορικό κόστος, εφόσον κάθε αντίτυπο έχει μεγαλύτερο βάρος λόγω της μεγαλύτερης μάζας του χαρτιού σε γραμμάρια. Στην απάντησή τους στην κοινοποίηση αιτιάσεων, τα μέρη ανέφεραν ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη τις ενδεχόμενες επικαλύψεις μεταξύ του επιχρισμένου χαρτιού μεσαίου βάρους (MWC) και του WFC. Αν και υπάρχει κάποια δυνατότητα

---

¹⁰ Υποθέσεις IV/M.646 Repola/Kymmene, παράγραφος.20· IV/M.1225 Enso/Stora, παράγραφος.17

¹¹ Μια ανάλυση συσχέτισης των τιμών έχει στόχο να μετρήσει την ευαισθησία της τιμής ενός προϊόντος έναντι της τιμής ενός υποτιθέμενου υποκατάστατου. Όσο μεγαλύτερος είναι ο βαθμός συσχέτισης δύο προϊόντων (δηλαδή, όσο ο συντελεστής προσεγγίζει τη μονάδα), τόσο πιθανότερη είναι η ύπαρξη αγοράς προϊόντων που να περιλαμβάνει και τα δύο προϊόντα. Ο συντελεστής συσχέτισης μεταξύ του LWC και του SC είναι 0,85 ενώ μεταξύ των SC/LWC και WFC είναι της τάξης του [0,45· 0,55]. Εάν ο συντελεστής συσχέτισης είναι κατώτερος του 0,55 δεν είναι δυνατό να θεωρηθεί ότι το WFC αποτελεί μέρος της ίδιας αγοράς με αυτή του SC/CMR.

υποκατάστασης μεταξύ αυτών των δύο ποιοτήτων χαρτιού, η υποκατάσταση αυτή είναι οριακή και αφορά ασήμαντες ποσότητες.

19. Από την πλευρά της προσφοράς, δεν υπάρχει ουσιαστικά καμία δυνατότητα υποκατάστασης μεταξύ των ποιοτήτων WFC και χαρτιού με ξύλο. Όλες οι μηχανές χαρτοποιίας που παράγουν WFC είναι μηχανές αποκλειστικής χρήσης¹². Επιπλέον, για την παραγωγή χαρτιού WFC απαιτείται ως πρώτη ύλη μόνο χημικός πολτός, ενώ η παραγωγή χαρτιού SC και LWC βασίζεται σε μηχανικό πολτό που περιέχει ξύλο. Ο χημικός πολτός παράγεται σε μεγάλο βαθμό από ανεξάρτητους παραγωγούς και διατίθεται στην ελεύθερη αγορά, ενώ ο μηχανικός πολτός παράγεται κυρίως στο εσωτερικό των επιχειρήσεων. Η τιμή του χημικού πολτού, ο οποίος σε ορισμένες περιπτώσεις αναφέρεται και ως πολτός της αγοράς, παρουσιάζει σημαντικές διακυμάνσεις κατά χρονικά διαστήματα. Παραδείγματος χάρη, η τιμή στην αγορά του χημικού πολτού του τύπου NSBK το έτος 2000 κυμαινόταν από 630\$/τόννο έως 710\$/τόννο¹³. Έτσι εξηγείται εν μέρει γιατί η εξέλιξη της τιμής του WFC δεν είναι παράλληλη με αυτή των άλλων ποιοτήτων χαρτιού.
20. Ορισμένοι πελάτες έχουν τη γνώμη ότι οι ποιότητες υπερστιλβωμένου (SC) και LWC χαρτιού αποτελούν διαφορετικές αγορές σχετικού προϊόντος. Από την πλευρά της προσφοράς, υπάρχει ελάχιστη ή καμία δυνατότητα υποκατάστασης μεταξύ των ποιοτήτων CMR και SC. Δεν υπάρχουν μηχανές που να παράγουν και SC και LWC (ή άλλες ποιότητες επιχρισμένου χαρτιού περιοδικών), εφόσον αυτό θα απαιτούσε την αντικατάσταση της καλάνδρας με επιχριστή και αντιστρόφως, το οποίο είναι τελείως αντιοικονομικό. Συνεπώς, οι μηχανές παραγωγής χαρτιού LWC είναι συνήθως μηχανές αποκλειστικής χρήσης που παράγουν αποκλειστικά επιχρισμένο μηχανικό χαρτί σε ρόλους. Όμως, οι μηχανές παραγωγής χαρτιού SC είναι δυνατό να παράγουν και SC-B και χαρτί εφημερίδων.
21. Αν και παρατηρείται παράλληλη εξέλιξη των τιμών των ποιοτήτων αναφοράς SC και LWC, η διαφορά τιμών κυμαίνεται γύρω στο 20%. Υπάρχει, εντούτοις, ένα μεγάλο φάσμα ποιοτήτων και τιμών στο εσωτερικό χαρτιού των τύπων SC και LWC, οι οποίες παρουσιάζουν μερική επικάλυψη όσον αφορά το βάρος ανά τετραγωνικό μέτρο και τη λευκότητα (ανακλαστικότητα) του χαρτιού. Αυτό σημαίνει, συνεπώς, ότι δεν υπάρχει σαφής διάκριση. Αρκετοί εκδότες μάλιστα κάνουν εναλλακτική χρήση των δύο ποιοτήτων. Κατά συνέπεια, για την εκτίμηση της παρούσας υπόθεσης, κρίνεται σκόπιμο να θεωρηθεί ως αγορά σχετικού προϊόντος η αγορά χαρτιού με ξύλο, δηλαδή τόσο του SC όσο και του CMR.
22. Εν κατακλείδι, η Επιτροπή θεωρεί ότι το χαρτί περιοδικών χωρίς ξύλο (WFC) και το χαρτί περιοδικών με ξύλο –δηλαδή το υπερστιλβωμένο (SC), το επιχρισμένο μηχανικό χαρτί σε ρόλους (CMR), το οποίο περιλαμβάνει τα LWC, MWC και HWC και το μηχανικά στιλβωμένο χαρτί (MFC)– αποτελούν δύο διαφορετικές αγορές σχετικού προϊόντος.

---

¹² Αυτό έχει ήδη αναγνωρισθεί από την Επιτροπή στην απόφασή της IV/M.646 Repola/Kymmene, παράγραφος.16.

¹³ Rapport Annuel 2000, Matussière & Forest S.A. σελ. 16.

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

1. Χαρτί εφημερίδων

23. Κατά την άποψη των μερών, από τις παρούσες τάσεις της αγοράς συνάγεται ότι οι εισαγωγές από τον Καναδά και τις ΗΠΑ στον ΕΟΧ ασκούν σημαντική επίδραση. Κατά συνέπεια, η UPM-Kymmene υποστηρίζει ότι η αγορά χαρτιού εφημερίδων είναι τουλάχιστον της κλίμακας του ΕΟΧ, ενώ πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η εμφάνιση μιας υπερατλαντικής αγοράς. Εντούτοις, στην υπόθεση *Enso/Stora* του 1998, η σχετική γεωγραφική αγορά για το χαρτί εφημερίδων θεωρήθηκε ότι δεν είναι ευρύτερη από την αγορά του ΕΟΧ.
24. Οι συνολικές εισαγωγές και εξαγωγές το 2000 αντιπροσώπευαν το 9,3% και το 10% αντίστοιχα της κατανάλωσης στον ΕΟΧ. Το 80% περίπου αυτών των εισαγωγών προέρχονταν από τη Βόρεια Αμερική, και ιδίως τον Καναδά, που από μόνος του αντιπροσωπεύει σχεδόν το 75% των ευρωπαϊκών εισαγωγών. Ο Καναδάς δικαιούται αδασμολόγητη ποσόστωση 600.000 τόνων ετησίως. Το μεγαλύτερο μέρος των εισαγωγών αυτών διοχετεύεται στο Ηνωμένο Βασίλειο.
25. Οι εισαγωγές υπόκεινται σε σταδιακά μειούμενο δασμό, ο συντελεστής του οποίου είναι σήμερα 0,5%. Ο δασμός θα καταργηθεί το 2002. Κατά συνέπεια, η UPM-Kymmene ισχυρίζεται ότι οι εισαγωγές θα αυξηθούν ακόμη περισσότερο. Εντούτοις, από την έρευνα που πραγματοποίησε η Επιτροπή για αυτή την υπόθεση συνάγεται ότι οι εισαγωγές δεν έχουν αυξηθεί και παρέμειναν σταθερές σε χαμηλά επίπεδα, στοιχείο που δεν στηρίζει την άποψη ότι η αγορά είναι ευρύτερη από αυτήν του ΕΟΧ. Ειδικότερα, οι εισαγωγές χαρτιού εφημερίδων στον ΕΟΧ παρέμειναν σε χαμηλό επίπεδο, κατώτερο του 10%, και ήταν σχετικά σταθερές κατά την τελευταία δεκαετία. Επιπλέον, οι εισαγωγές δεν αυξήθηκαν σημαντικά από το 1998, παρά τη σταδιακή μείωση του δασμολογικού συντελεστή από 3,5% στον σημερινό επίπεδο του 0,5%.
26. Ευρωπαίοι καταναλωτές ανέφεραν ως προμηθευτές τους πέντε ανεξάρτητους βορειοαμερικανούς παραγωγούς χαρτιού εφημερίδων. Το μεγαλύτερο μέρος των εισαγωγών τους διοχετεύεται στα βρετανικά νησιά. Οι τρεις από αυτές τις πέντε εταιρείες αποστέλλουν σημαντικές ποσότητες στην Ευρώπη. Οι εταιρείες αυτές είναι η Abitibi, που θεωρείται η μεγαλύτερη στον κόσμο εταιρεία σε όρους παραγωγικής ικανότητας, η Bowater, η οποία είναι ένας από τους δέκα σημαντικότερους στον κόσμο προμηθευτές, και η Kruger. Η Abitibi έχει ήδη διεισδύσει στην ευρωπαϊκή αγορά εξαγοράζοντας τη μονάδα παραγωγής χαρτιού εφημερίδων Bridgewater στη Μεγάλη Βρετανία. Η μονάδα αυτή έχει παραγωγική ικανότητα 292.000 τόνων και πωλεί το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής της στη βρετανική αγορά χαρτιού εφημερίδων. Όμως, η Bowater διαθέτει μόνον ένα μικρό γραφείο εξυπηρέτησης στην Ευρώπη. Η Kruger δεν είναι παρούσα στην Ευρώπη. Αυτές οι τρεις εταιρείες αντιπροσωπεύουν ποσοστό άνω του 60% του συνόλου των εισαγωγών στον ΕΟΧ. Οι ποσότητες που αποστέλλονται από τους δύο μικρότερους канаδούς προμηθευτές (Irving και Alliance Forests Products) είναι ασήμαντες. Η Alliance Forest Products βρίσκεται σε διαδικασία εξαγοράς της από την Bowater.
27. Τα μέρη ισχυρίζονται ότι οι εισαγωγές από παραγωγούς της Βόρειας Αμερικής αναμένεται να αυξηθούν περισσότερο, όταν οι канаδοί παραγωγοί δεν θα λαμβάνουν πλέον επιδοτήσεις για παραδόσεις στις Ηνωμένες Πολιτείες με βάση το ισχυρό αμερικανικό δολλάριο και, συνακόλουθα, η συναλλαγματική ισοτιμία θα είναι ευνοϊκότερη για το ευρώ όσον αφορά τις εξαγωγές στον ΕΟΧ. Εντούτοις, λόγω της εξάρτησης από τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, πολλοί ευρωπαίοι πελάτες θεωρούν τους

καναδούς παραγωγούς ως πρόσκαιρους προμηθευτές χωρίς σαφή μακροχρόνια στρατηγική και δέσμευση και, κατά συνέπεια, ακατάλληλους για την τροφοδότηση μιας συνεχούς εκδοτικής δραστηριότητας. Αυτό το επιβεβαίωσαν και δύο από τους σημαντικότερους εισαγωγείς της Βόρειας Αμερικής. Η Bowater ανέφερε ότι θα επιθυμούσε να αυξήσει τις πωλήσεις της στην Ευρώπη, εάν η συναλλαγματική ισοτιμία ήταν περισσότερο ευνοϊκή. Η Kruger ανέφερε ότι μειώνει τις αποστολές προϊόντος στην Ευρώπη, λόγω τόσο της συναλλαγματικής ισοτιμίας όσο και του μεταφορικού κόστους. Επιπλέον, η ένωση βιομηχάνων CEPIPRINT προβλέπει ότι οι εισαγωγές από τον Καναδά θα μειωθούν από 786.000 τόνους το 2000 σε 750.000 τόνους το 2001¹⁴. Κατά τις προβλέψεις της CEPIPRINT, οι εισαγωγές θα μειωθούν περαιτέρω κατά την επόμενη διετία. Όλα αυτά τα στοιχεία από κοινού δείχνουν ότι οι εισαγωγές από τη Βόρεια Αφρική είναι πιθανό να μειωθούν κατά τα επόμενα έτη.

28. Επιπλέον, οι ποιότητες χαρτιού που χρησιμοποιούνται στον ΕΟΧ δεν είναι ακριβώς οι ίδιες με τις ποιότητες που παράγονται στη Βόρεια Αμερική. Η ποιότητα του εισαγόμενου από τον Καναδά χαρτιού θεωρείται κατώτερη από την ποιότητα του ευρωπαϊκού χαρτιού. Συν τοις άλλοις, πολλοί πελάτες ανέφεραν ότι η ποιότητα του ευρωπαϊκού χαρτιού εφημερίδων βελτιώνεται συνεχώς, με αποτέλεσμα να διευρύνεται η ήδη υφιστάμενη ποιοτική διαφορά ανάμεσα στο ευρωπαϊκό και το καναδικό χαρτί.
29. Μια άλλη πηγή εισαγωγών είναι η Ρωσία. Πολλές μονάδες χαρτοποιίας, όπως οι Kondoroga, Wolga και Solikamsk προμηθεύουν ποσότητες στον ΕΟΧ, και ιδίως στη Γερμανία. Εντούτοις, η ποιότητα του χαρτιού εφημερίδων αυτών των προμηθευτών θεωρείται κατώτερη σε σύγκριση με την ποιότητα των ευρωπαϊκών παραγωγών και το χαρτί αυτό χρησιμοποιείται κυρίως για εφημερίδες δωρεάν διανομής. Επιπλέον, υπάρχουν προβλήματα εφοδιασμού που θέτουν υπό αμφισβήτηση την ύπαρξη σταθερής και αξιόπιστης πηγής εφοδιασμού. Οι εισαγωγές από τη Ρωσία αντιπροσωπεύουν το 2% περίπου της κατανάλωσης στον ΕΟΧ.
30. Συνοπτικά, φαίνεται ότι η αγορά χαρτιού εφημερίδων δεν είναι ευρύτερη από αυτήν του ΕΟΧ συν την Ελβετία διότι i) οι εισαγωγές αντιπροσώπευσαν μόλις το 9,3% της συνολικής κατανάλωσης στον ΕΟΧ το 2000 και παρουσιάζουν μείωση το 2001· ii) παρά τους μειωμένους δασμολογικούς συντελεστές, τις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών και τους χαμηλούς δείκτες επιχειρηματικής δραστηριότητας, οι εμπορικές ροές μεταξύ του ΕΟΧ και της Βόρειας Αμερικής δεν παρουσιάζουν σημαντικές διακυμάνσεις. Με άλλα λόγια, ακόμα και σε έτη με ευνοϊκή συναλλαγματική ισοτιμία, οι εισαγωγές από τον Καναδά δεν αυξήθηκαν σημαντικά.

2. Χαρτί περιοδικών

31. Τα μέρη έχουν την άποψη ότι η αγορά για το χαρτί περιοδικών είναι τουλάχιστον της κλίμακας του ΕΟΧ. Δεν υπάρχουν ουσιαστικοί μη δασμολογικοί φραγμοί για το εμπόριο εντός του ΕΟΧ. Εντούτοις, οι εισαγωγές στον ΕΟΧ ορισμένων ποιοτήτων χαρτιού περιοδικών υπόκεινται σε δασμό. Ενώ δεν επιβάλλεται δασμός για την ποιότητα χαρτιού SC, οι ποιότητες LWC και WFC υπόκεινται σε δασμό με σημερινούς συντελεστές 3,6% και 2,4% αντίστοιχα. Και οι δύο αυτοί δασμοί θα μειωθούν και το 2004 θα είναι μηδενικοί.

---

¹⁴ Έκθεση ζήτησης – προσφοράς, Ιούνιος 2001, σελ. Α.2.

32. Ο ΕΟΧ είναι καθарός εξαγωγέας χαρτιού περιοδικών. Οι εξαγωγές ανέρχονται στο 23% των συνολικών παραδόσεων του ΕΟΧ, ενώ οι εισαγωγές ανέρχονται μόλις στο 1% περίπου. Από την έρευνα της Επιτροπής προέκυψε ότι είναι απίθανο να αυξηθούν οι εισαγωγές στο προβλεπτό μέλλον. Οι σημαντικότεροι βορειοαμερικανοί παραγωγοί χαρτιού δήλωσαν ότι δεν έχουν συγκεκριμένα σχέδια για την ανάπτυξη των εξαγωγών τους στον ΕΟΧ.
33. Επιπλέον, από τις έρευνες της Επιτροπής συνάγεται ότι το σύνολο σχεδόν των πελατών χαρτιού περιοδικών θεωρούν τον ΕΟΧ ως τη σχετική γεωγραφική αγορά για το χαρτί περιοδικών. Έχουν επίσης τη γνώμη ότι ούτε οι Βορειοαμερικανοί ούτε οι Ρώσοι ούτε άλλοι Ανατολικοευρωπαίοι μπορούν να θεωρηθούν ως ενεργοί φορείς στην ευρωπαϊκή αγορά. Κατά συνέπεια, ως σχετική γεωγραφική αγορά θεωρείται ο ΕΟΧ συν την Ελβετία.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

1. Γενικά: Η βιομηχανία παραγωγής χαρτοπολτού και χαρτιού

Μέθοδοι παραγωγής

34. Από τις αρχές της δεκαετίας του '80, η αξία της παραγωγής ξύλου, χαρτιού και έντυπου υλικού αυξήθηκε και αντιπροσωπεύει ποσοστό άνω του 10% της συνολικής ευρωπαϊκής μεταποιητικής βιομηχανικής παραγωγής. Η βιομηχανία χαρτοπολτού και χαρτιού αποτελείται από πέντε βασικούς τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας: χαρτοπολτός, χαρτί εκτύπωσης (χαρτί εφημερίδων και χαρτί περιοδικών), χαρτί εκλεκτής ποιότητας, χαρτόνι και λεπτό χαρτί. Οι εν λόγω επιχειρήσεις χρησιμοποιούν τις μεθόδους παραγωγής τους για περισσότερες από μία χρήσεις και έτσι εξηγείται το γεγονός ότι ορισμένες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής χαρτιού εκτύπωσης είναι δυνατό να δραστηριοποιούνται και σε άλλους τομείς.
35. Η διαδικασία παραγωγής τυπογραφικού χάρτου (χαρτιού εφημερίδων και χαρτιού περιοδικών) ξεκινά με τη δραστηριότητα δασοκομίας η οποία περιλαμβάνει την αρχική φύτευση και τη φροντίδα των δένδρων καθώς και την υλοτομία και τον εν γένει χειρισμό της ξυλείας. Ορισμένες εταιρείες χαρτιού είναι ιδιοκτήτες δασικών εκτάσεων και δραστηριοποιούνται στη βασική παραγωγή προϊόντων ξύλου, όπως οι ταμπλάδες και οι ινόπλακες ή τα δομικά στοιχεία από ξύλο. Σε αυτές ανήκει η UPM-Kymmene, η οποία παράγει πριστή ξυλεία, κοντραπλακέ, πλανισμένο ξύλο και παράγωγα προστιθέμενης αξίας. Οι διαδοχικές δραστηριότητες εντός της παραγωγής είναι δυνατό να θεωρηθεί ότι εντάσσονται σε μια διαδικασία κάθετης ολοκλήρωσης. Το ξύλο χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη για την παραγωγή χαρτοπολτού, ο οποίος στη συνέχεια χρησιμοποιείται ως μία από τις πρώτες ύλες στη βιομηχανία παραγωγής τυπογραφικού χαρτιού.
36. Ο πολτός είναι υδαρής ινώδης ουσία που αποτελείται από νωπές ή από ανάκτηση ίνες και μορφοποιείται σε φύλλα χαρτιού. Υπάρχουν διάφορα είδη χαρτοπολτού, ανάλογα με τα επιθυμώμενα χαρακτηριστικά του παραγόμενου χαρτιού, όπως η αντοχή, η εμφάνιση και η προβλεπόμενη χρήση. Τρεις τύποι πολτού χρησιμοποιούνται για την παραγωγή τυπογραφικού χαρτιού: ο μηχανικός πολτός, που λαμβάνεται συνήθως από αλεσμένη ξυλεία ή θερμομηχανικό πολτό (TMP) –που παράγεται από ξύλο–, ο απομελανωμένος πολτός (DIP) –που παράγεται από ανακυκλωμένο χαρτί– και ο χημικός πολτός. Ο χημικός πολτός χρησιμοποιείται μόνο για την παραγωγή χαρτιού περιοδικών, διότι αυξάνει την αντοχή του χαρτιού: χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με τον TMP και τον DIP για την παραγωγή χαρτιού SC, σε συνδυασμό με TMP για την

παραγωγή χαρτιού LWC και από μόνος του για την παραγωγή χαρτιού WFC. Ο πολτός TMP ή DIP χρησιμοποιείται για την παραγωγή χαρτιού εφημερίδων.

37. Οι πολτοί TMP και DIP δεν πωλούνται στην ελεύθερη αγορά σε σημαντικές ποσότητες, επειδή οι παραγωγοί χαρτιού εφημερίδων και χαρτιού περιοδικών διαθέτουν καθετοποιημένες εγκαταστάσεις παραγωγής πολτού. Οι πρώτες ύλες (ξύλο ή ανακτημένο χαρτί), μεταφέρονται στη μονάδα χαρτοποιίας που παράγει τον πολτό ο οποίος στη συνέχεια χρησιμοποιείται για την παραγωγή χαρτιού εφημερίδων ή χαρτιού περιοδικών. Αντίθετα, ο βαθμός καθετοποίησης ως προς την παραγωγή χημικού πολτού παρουσιάζει διαφορές. Ο χημικός πολτός αντιπροσωπεύει σχετικά μικρό ποσοστό του πολτού που χρησιμοποιείται για την παραγωγή χαρτιού περιοδικών (εκτός από το WFC) και είναι δυνατό να αγοράζεται εκτός του ομίλου, στην αγορά χημικού πολτού. Ορισμένοι παραγωγοί (που αντιπροσωπεύουν περίπου το ένα τρίτο των προμηθευτών χαρτιού WFC, σύμφωνα με τη γνώμη των μερών) έχουν ενσωματώσει στην ικανότητά τους παραγωγής χαρτιού μονάδα παραγωγής χημικού πολτού· οι άλλοι αγοράζουν χημικό πολτό από την αγορά. Άλλοι σημαντικοί συντελεστές παραγωγής είναι οι χημικές ουσίες, το νερό και η ενέργεια. Ορισμένες εταιρείες έχουν αναπτύξει καθετοποιημένες εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας για να καλύψουν το σύνολο ή μέρος των αναγκών τους.
38. Κατά τη δεκαετία του '90 υπήρξαν ορισμένες αλλαγές στη διαδικασία παραγωγής πολτού και στη χαρτοβιομηχανία. Οι αλλαγές αυτές επήλθαν μέσω της ορθολογικής οργάνωσης της παραγωγής, των αλλαγών στο επίπεδο της εθνικής ή της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής πολιτικής καθώς και των νέων τεχνολογικών εξελίξεων στις μεθόδους παραγωγής. Αυτά είχαν ως αποτέλεσμα να μειωθεί σημαντικά η χρησιμοποίηση νερού και ενέργειας. Μια άλλη αλλαγή στις μεθόδους παραγωγής είναι η αντικατάσταση της διεργασίας λεύκανσης με χλώριο με διεργασίες στοιχειώδους ή πλήρους αφαίρεσης του χλωρίου (η λεύκανση είναι απαραίτητη για να αυξηθεί ο συντελεστής ανακλαστικότητας του χαρτιού). Άλλη σημαντική εξέλιξη αφορά την αυξανόμενη χρησιμοποίηση ανακτημένου χαρτιού ως πρώτη ύλη.
39. Η πολιτική στον τομέα των αποβλήτων και της ανακύκλωσης έχει αλλάξει λόγω της αυξημένης ευαισθητοποίησης για το περιβάλλον. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να αναπτυχθεί η αγορά του χρησιμοποιημένου χαρτιού και των ανακυκλωμένων ινών. Ορισμένοι παραγωγοί πολτού και χαρτιού, μάλιστα, έχουν αλλάξει τελείως τις μεθόδους παραγωγής και τη σειρά των προϊόντων τους, με στόχο να χρησιμοποιούν αποκλειστικά ανακυκλωμένα υλικά. Οι ανακυκλωμένες ίνες αποτελούν πλέον βασική πρώτη ύλη για τη χαρτοβιομηχανία, εφόσον είναι δυνατό να επαναχρησιμοποιούνται μέχρι έξι φορές (εάν αναμειχθούν με νωπές ίνες). Η ανακύκλωση είναι απόλυτα συμφέρουσα για μονάδες χαρτοποιίας που λειτουργούν σε πυκνοκατοικημένες περιοχές, λόγω της μεγάλης προσφοράς χαρτιού και των μικρών αποστάσεων για τη μεταφορά των υλικών (οι παραγωγοί βασίζονται στον ασφαλή εφοδιασμό και σε αποτελεσματικό σύστημα αποκομιδής).
40. Ένα σημαντικό διαρθρωτικό στοιχείο της βιομηχανίας τυπογραφικού χαρτιού σχετίζεται με την εξάρτηση από τις ποιότητες του χαρτιού. Φαίνεται ότι οι χαρτοβιομηχανίες που χρησιμοποιούν ανακτημένες ίνες δεν μπορούν να τις αντικαταστήσουν εύκολα με νωπές ίνες και αντιστρόφως. Η απόφαση για τη χρησιμοποίηση ενός εκ των δύο υλικών απαιτεί διαφορετικό μηχανολογικό εξοπλισμό, δηλαδή είτε μονάδα απομελάνωσης είτε αποϊνωτή. Επειδή η χρησιμοποίηση μηχανικού πολτού απαιτεί πολύ περισσότερη κατανάλωση ενέργειας, η πηγή ενέργειας είναι σημαντική και συχνά η ενέργεια παράγεται στο εσωτερικό της επιχείρησης.

Παραδείγματος χάρη, η Haindl στο Schongau μεταστράφηκε από την παραγωγή χαρτιού TMP στην παραγωγή DIP επειδή η κατανάλωση ενέργειας μειώθηκε μέχρι και 85%. Για τη μετατροπή αυτή χρειάστηκε, ωστόσο, η κατασκευή μονάδας απομελάνωσης.

41. Μια παρόμοια στρατηγική απόφαση πρέπει να λαμβάνεται όσον αφορά την επεξεργασία του χαρτιού. Για κάθε μηχανή που παράγει χαρτί υψηλότερης ποιότητας από το χαρτί εφημερίδων πρέπει να υπάρχει είτε μια μηχανή υπερστύλβωσης ή μηχανή επίχρισής για την επεξεργασία του χαρτιού. Μια χαρτοποιητική μηχανή με καλάνδρα μπορεί, από τεχνική άποψη, να παράγει ή χαρτί SC ή χαρτί εφημερίδων. Μια μηχανή με επιχριστή μπορεί να παράγει χαρτί CMR και χαρτί εφημερίδας, αν και αυτός είναι ένας σπάνιος συνδυασμός¹⁵. Όμως, μια μηχανή που παράγει στιλβωμένο χαρτί δεν μπορεί να παράγει επιχρισμένο χαρτί. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, σε περίπτωση μεταστροφής της παραγωγής, πρέπει να χρησιμοποιείται η καλάνδρα αντί για τον επιχριστή. Εκτός από το ότι και οι δύο μηχανές έχουν υψηλό κόστος (αντιπροσωπεύουν ποσοστό άνω του 10% του κόστους μιας χαρτοποιητικής μηχανής), θα απαιτούνταν και μεγάλο χρονικό διάστημα για να γίνουν οι αναγκαίες μεταβολές. Κατά συνέπεια, και δεδομένου του γεγονότος ότι απαιτούνται μεγάλες επενδύσεις και ότι ο ωφέλιμος βίος των μηχανών είναι 20 έτη και άνω, η απόφαση για την επένδυση σε έναν τύπο τεχνολογίας έχει σημαντικές επιπτώσεις, τόσο σε όρους διάρθρωσης του κόστους όσο και σε όρους τοποθέτησης στην αγορά.

Επενδυτικές επιλογές

42. Οι επενδυτικές αποφάσεις είναι μια από τις βασικές μεταβλητές στρατηγικής επιλογής στη βιομηχανία τυπογραφικού χάρτου. Γενικά, οι δυνατότητες επέκτασης περιορίζονται από τις πάγιες επενδυτικές επιλογές των προμηθευτών, τις τεχνολογικές δυνατότητες ή τη μελλοντική στρατηγική εξέλιξη. Οι επενδυτικές επιλογές είναι παρόμοιες στην αγορά χαρτιού εφημερίδων και χαρτιού περιοδικών. Οι επεκτάσεις της παραγωγικής ικανότητας λαμβάνουν συνήθως τρεις μορφές: i) επέκταση της παραγωγικής ικανότητας υφισταμένων εγκαταστάσεων με μεταβολές περιορισμένης κλίμακας, τις αποκαλούμενες βαθμιαίες μεταβολές· ii) επέκταση της παραγωγικής ικανότητας υφισταμένων μονάδων (με ανακαίνιση ή αναβάθμιση εγκαταστάσεων)· iii) κατασκευή νέων εγκαταστάσεων. Η βαθμιαία αύξηση της παραγωγικής ικανότητας είναι δυνατό να πραγματοποιείται στο επίπεδο κάθε χαρτοποιητικής μηχανής και έχει συνήθως ως αποτέλεσμα αύξηση κατά 1% ετησίως κατά μέσον όρο. Η κατασκευή μιας νέας μονάδας παραγωγής συνδυάζεται συνήθως με το κλείσιμο μιας άλλης παλαιάς αναποτελεσματικής.
43. Η βιομηχανία δημοσιογραφικού χάρτου χαρακτηρίζεται από υψηλή ένταση κεφαλαίου. Κατά συνέπεια, οι επενδύσεις μπορούν να οριστούν ως εξής:
- (α) μεγάλες, εφόσον μια νέα μηχανή έχει συνήθως παραγωγική ικανότητα 250.000 έως 300.000 τόνους, που καλύπτει ποσοστό μέχρι 3% της ευρωπαϊκής ζήτησης·
  - (β) δαπανηρές (300-500 εκατ. ευρώ για την κατασκευή μιας νέας εγκατάστασης, μεταξύ 20 και 100 εκατ. ευρώ για την αναβάθμιση και ανακατασκευή).

---

¹⁵ Κατά τις ενδείξεις, υπάρχει μία μόνο μηχανή σε λειτουργία στην Ευρώπη, η οποία έχει εγκατασταθεί από την Perlen Papier το 2000 με παραγωγική ικανότητα 150.000 τόνων.

44. Για τον λόγο αυτό, οι επενδύσεις για δημιουργία νέας παραγωγικής ικανότητας πραγματοποιούνται σε μεγάλα και μη περιοδικά διαστήματα. Οι αποφάσεις σχετικά με το ποσό και τον χρόνο πραγματοποίησης των επενδύσεων λαμβάνονται αφού συνυπολογισθούν το υφιστάμενο ισοζύγιο παραγωγικής ικανότητας / ζήτησης, οι επενδύσεις που έχουν ήδη αποφασισθεί από άλλους φορείς, η μακροχρόνια τάση της αγοράς (η οποία σταδιακά «απορροφά» τη νέα παραγωγική ικανότητα), και, το σημαντικότερο, οι προσδοκίες του επενδυτή σε όρους ποσοστού απόδοσης της επένδυσης. Επιπλέον, υπάρχει κάποια χρονική απόσταση ανάμεσα στην αναγγελία του επενδυτικού σχεδίου, την αναγγελία της ανάληψης υποχρέωσης και την πραγματική υλοποίηση. Το διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην αναγγελία της ανάληψης υποχρέωσης και την πραγματική υλοποίηση κυμαίνεται γενικά μεταξύ ενός και δύο ετών.

Οι προμηθευτές και η διάρθρωση της βιομηχανίας παραγωγής δημοσιογραφικού χάρτου

45. Κατά τα τελευταία έτη, η ευρωπαϊκή βιομηχανία χαρτοπολλτού και χαρτιού χαρακτηρίστηκε από υψηλό βαθμό οριζόντιας συγκέντρωσης και κάθετης ολοκλήρωσης, κυρίως μέσω των συγχωνεύσεων μεταξύ των UPM και Kymmene το 1995 και των Stora και Enso το 1998.

46. Σήμερα, η ευρωπαϊκή βιομηχανία τυπογραφικού χάρτου παρουσιάζει σχετικό βαθμό συγκέντρωσης. Σύμφωνα με τα μέρη, οι πέντε σημαντικότεροι προμηθευτές ελέγχουν σχεδόν το [70-80%]* της αγοράς χαρτιού εφημερίδων και οι τέσσερις σημαντικότεροι προμηθευτές περίπου το [70-80%]* της αγοράς χαρτιού περιοδικών με ξύλο σε όρους παραγωγικής ικανότητας ([60-70%]* και [70-80%]* σε πωλήσεις αντίστοιχα). Επιπλέον, ο συνολικός αριθμός των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στη βιομηχανία τυπογραφικού χάρτου είναι πολύ περιορισμένος.

47. Αν και η CEPIPRINT, η Ένωση Ευρωπαίων Παραγωγών Τυπογραφικού Χάρτου, περιλαμβάνει επισήμως 48 εταιρείες, ο πραγματικός αριθμός μελών, λαμβανομένων υπόψη των ανεξάρτητων ομίλων εταιρειών, είναι 14. Από την έρευνα της Επιτροπής εντοπίστηκαν και άλλοι παραγωγοί χαρτιού, οι οποίοι μπορούν να προμηθεύουν χαρτί εφημερίδων ή χαρτί περιοδικών με ξύλο σε μικρές ποσότητες· αυτοί όμως έχουν την τάση να χρησιμοποιούν μία μόνο μονάδα παραγωγής και είναι πολύ μικροί φορείς της αγοράς. Συνολικά, η βιομηχανία αποτελείται από 19 ευρωπαίους παραγωγούς. Από αυτούς, δύο εταιρείες είναι θυγατρικές μη ευρωπαϊκών ομίλων. Η Sappi Europe – θυγατρική του νοτιοαφρικανικού ομίλου Sappi– είναι σημαντικός παραγωγός επιχρισμένων μηχανικών χαρτιών και η σημαντικότερη ευρωπαϊκή εταιρεία παραγωγής επιχρισμένου χαρτιού χωρίς ξύλο. Η канаδική χαρτοβιομηχανία Abitibi έχει θυγατρική στη Μεγάλη Βρετανία, την Abitibi-Bridgewater Paper, η οποία αντιπροσωπεύει ποσοστό περίπου [<5%]* της ευρωπαϊκής ικανότητας παραγωγής χαρτιού εφημερίδων.

48. Οι προμηθευτές είναι δυνατό να καταταγούν σε κατηγορίες βάσει τριών στοιχείων: πρώτον, το μέγεθός τους, δεύτερον, τον βαθμό οριζόντιας ολοκλήρωσής τους και, τέλος, τον βαθμό κάθετης ολοκλήρωσης. Πρώτον, υπάρχει μεγάλη διαφορά σε όρους μεγέθους μεταξύ των φορέων της αγοράς. Η αγορά αποτελείται από ορισμένους πολύ μικρούς παραγωγούς, ο καθένας από τους οποίους αντιπροσωπεύει ποσοστό κατώτερο του 1% της συνολικής παραγωγικής ικανότητας της ευρωπαϊκής αγοράς, τόσο στον τομέα του χαρτιού εφημερίδων όσο και του χαρτιού περιοδικών· περιλαμβάνει επίσης παγκόσμιους παραγωγούς και ορισμένους παραγωγούς μεσαίου μεγέθους. Δεύτερον, οι φορείς της αγοράς διακρίνονται και από τον βαθμό οριζόντιας ολοκλήρωσης.

Υπάρχουν ορισμένες επικαλύψεις μεταξύ της επιχειρηματικής δραστηριότητας παραγωγής τυπογραφικού χάρτου και ορισμένων άλλων συναφών δραστηριοτήτων. Παρατηρείται ότι ορισμένες εταιρείες είναι μέτοχοι σε άλλες αγορές χαρτιού και χαρτονιού, όπως τα χαρτιά εκλεκτής ποιότητας, το χαρτόνι και το λεπτό χαρτί. Τέλος, υπάρχουν ορισμένες διαφορές ανάμεσα στους προμηθευτές όσον αφορά τον βαθμό κάθετης ολοκλήρωσής τους. Ενώ ορισμένες χαρτοβιομηχανίες αγοράζουν την πρώτη ύλη και την ενέργεια που καταναλώνουν, ορισμένες άλλες είναι ιδιοκτήτες δασικών εκτάσεων, εργοστασίων παραγωγής χημικού πολτού, εταιρειών αποκομιδής ανακτήσιμου χαρτιού και μονάδων παραγωγής ενέργειας. Με βάση αυτά τα τρία στοιχεία, είναι δυνατό να γίνουν ορισμένες διακρίσεις ανάμεσα στους προμηθευτές.

49. Κατά την έρευνά της, η Επιτροπή εντόπισε μια ομάδα πολύ μικρών φορέων της αγοράς, οι οποίοι έχουν κοινά χαρακτηριστικά. Στην ομάδα αυτή περιλαμβάνονται επτά εταιρείες: Dresden Papier, Leira Gruppe, Lenk, Regeno Papier, Robert Cordier, Perlen Papier και Steinbeis Temming Papier. Οι εταιρείες αυτές διαθέτουν συνήθως δύο μηχανές χαρτοποιίας και αντιπροσωπεύουν ποσοστό κατώτερο του 1% της αγοράς. Πολλές από αυτές είναι εγκατεστημένες στη Γερμανία, τη μεγαλύτερη εθνική αγορά, και έχουν την τάση να επικεντρώνονται σε τοπικούς πελάτες (έστω και αν πραγματοποιούν πωλήσεις και εκτός των συνόρων). Οι περισσότερες από τις εταιρείες αυτές είναι ιδιωτικές, αλλά είναι ευέλικτες και προσανατολισμένες προς τις ανάγκες των πελατών. Στην πλειοψηφία τους χρησιμοποιούν μεθόδους παραγωγής που βασίζονται σε ανακυκλωμένο χαρτί και όχι σε ξύλο. Τέλος, έχουν την τάση να παρουσιάζουν οριζόντια ολοκλήρωση, από την άποψη ότι δεν παράγουν μόνο τυπογραφικό χαρτί: οι εταιρείες που παράγουν χαρτί εφημερίδων έχουν την τάση να παράγουν και χαρτόνι και εκείνες που παράγουν χαρτί περιοδικών έχουν την τάση να παράγουν και χαρτί εκλεκτής ποιότητας.
50. Οι άλλοι φορείς της αγοράς παρουσιάζουν αντιφατική εικόνα, ανάλογα με το ποια είναι η βασική τους δραστηριότητα: ενώ ορισμένοι παραγωγοί εστιάζονται αποκλειστικά ή κυρίως στην παραγωγή χαρτιού εφημερίδων και περιοδικών, για ορισμένους άλλους το τυπογραφικό χαρτί αποτελεί δευτερεύουσα μόνο δραστηριότητα στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων παραγωγής πολτού και χαρτιού. Σε γενικές συνθήκες αυξανόμενης ειδίκευσης των σημαντικότερων παραγωγών στη βιομηχανία χαρτιού και χαρτονιού, το δημοσιογραφικό χαρτί αντιπροσωπεύει την βασική δραστηριότητα ορισμένων παραγωγών, αλλά όχι άλλων.
51. Εάν λάβουμε υπόψη το μέγεθος των εταιρειών, ορισμένοι μεγάλοι φορείς σε παγκόσμια κλίμακα έχουν συμμετοχές στην ευρωπαϊκή βιομηχανία τυπογραφικού χάρτου: Stora-Enso, Norske Skog, UPM-Kymmene, M-Real/Myllykoski, SCA, Abitibi και Sappi. Εντούτοις, οι εν λόγω παγκόσμιοι φορείς έχουν διαφορετικούς στρατηγικούς στόχους και πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ τους, διότι δεν αντιπροσωπεύουν παρόμοια μερίδια αγοράς. Οι Abitibi και Sappi είναι ευρωπαϊκές θυγατρικές ενός καναδικού και ενός νοτιοαφρικανικού πολυεθνικού ομίλου με δικές τους μονάδες παραγωγής στην Ευρώπη. Τα μερίδια αγοράς τους στον ΕΟΧ για το χαρτί εφημερίδων και το χαρτί περιοδικών με ξύλο είναι περιορισμένα. Το μερίδιο της Sappi είναι κατώτερο του [5%]* και της Abitibi περίπου [0-10%]*, εάν συνυπολογισθούν και οι εισαγωγές από τον Καναδά. Στη συνέχεια, η SCA, ακόμη και αν έχει περισσότερους από 38.000 εργαζόμενους σε περισσότερες από 40 χώρες, δεν έχει ως κύρια δραστηριότητα την παραγωγή τυπογραφικού χαρτιού: οι SCA Hygiene Products και SCA Packaging

αντιπροσώπευαν αντίστοιχα το 46% και 37% των συνολικών πωλήσεων το 2000¹⁶. Το μερίδιο της SCA στην ευρωπαϊκή αγορά για το χαρτί εφημερίδων είναι περίπου [5-10%]* και κατώτερο του [5%]* για το χαρτί περιοδικών με ξύλο. Τέλος, οι M-real και Myllykoski έχουν διάφορες διαρθρωτικές συνδέσεις, με αποτέλεσμα οι δύο εταιρείες να αναγνωρίζονται ως μία οντότητα από τους φορείς της αγοράς, ενώ ένα από τα κοινοποιούνται μέρη τις παρουσίασε ως μία εταιρεία στα έντυπα CO. Η M-Real κατέχει το 35% των μετοχών της Myllykoski Paper, θυγατρικής του ομίλου Myllykoski, και κατέχει από κοινού με την Myllykoski τη γερμανική χαρτοβιομηχανία Albbuck. Αυτές οι δύο κοινές επιχειρήσεις παράγουν περίπου [...] * τόνους χαρτιού περιοδικών με ξύλο, το οποίο αντιστοιχεί στο [5-10%]* της αγοράς. Επιπλέον, διαθέτουν κοινό δίκτυο πωλήσεων και διανομής μέσω της M-Real Alliance, θυγατρικής της M-Real κατά 100%¹⁷. Στην ετήσια έκθεσή της, η M-real αναφέρει: «Η Metsä-Serla's Paper Group, μαζί με την Myllykoski, αποτελούν τον τρίτο σε μέγεθος παραγωγό επιχρισμένου χαρτιού περιοδικών στην Ευρώπη»¹⁸. Η Myllykoski δραστηριοποιείται επίσης στην αγορά χαρτιού εφημερίδων και στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ, όπου το μερίδιο αγοράς της είναι κατώτερο του 5%. η M-Real είναι ο πρώτος με μεγάλη διαφορά από τον επόμενο παραγωγός χαρτιών εκλεκτής ποιότητας στην Ευρώπη και η δραστηριότητά της στην παραγωγή χαρτιού περιοδικών είναι περιορισμένη (αντιπροσωπεύει περίπου [...] * χιλιότονους ικανότητας παραγωγής χαρτιού LWC σε μια χαρτοποιία στη Φινλανδία και ικανότητα παραγωγής χαρτιού WFC περίπου [...] * χιλιότονων). Για τους ανωτέρω λόγους, αυτές οι δύο εταιρείες μπορεί να αντιμετωπισθούν ως μία εμπορική οντότητα για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης.

52. Οι εξεταζόμενες εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε παγκόσμιο επίπεδο έχουν ως κοινό χαρακτηριστικό τον βαθμό κάθετης ολοκλήρωσής τους. Αυτό φαίνεται, για παράδειγμα, στην περίπτωση της Stora Enso και της Norske Skog. Ως καθετοποιημένη εταιρεία, η Stora Enso είναι σε θέση να ικανοποιήσει εσωτερικά σημαντικό μέρος των αναγκών της σε πρώτη ύλη, εξασφαλίζοντας τη συνέχεια της παραγωγής. Η εταιρεία έχει ιδιοκτησία έκτασης περίπου 2,6 εκατομμυρίων εκταρίων δασικής γης στη Φινλανδία και τη Σουηδία και περίπου 0,3 εκατομμυρίων εκταρίων στις Ηνωμένες Πολιτείες, καθώς και μεγάλων δασικών εκτάσεων στον Καναδά και την Πορτογαλία. Οι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής στις χαρτοβιομηχανίες της Stora Enso ικανοποιούν περίπου το 40% των αναγκών της εταιρείας σε ηλεκτρική ενέργεια¹⁹. Η Norske Skog έχει συστήσει θυγατρική, την Norske Skog supply, η οποία έχει αναλάβει την προμήθεια πρώτων υλών (ξύλου ή ανακτημένου χαρτιού), τον ενεργειακό εφοδιασμό και την προμήθεια άλλων αναλώσιμων. Τέλος, η Oy Metsä-Botnia AB, στην οποία η M-real κατέχει συμμετοχή 46% και η UPM-Kymmene κατέχει συμμετοχή 47%, είναι εταιρεία προμήθειας στρατηγικής πρώτης ύλης, βασική αποστολή της οποίας είναι να εξασφαλίζει τον απρόσκοπτο εφοδιασμό με πολύ σε ανταγωνιστικούς όρους των μητρικών της εταιρειών, M-real και UPM-Kymmene.

---

¹⁶ Βλέπε: www.sca.se και *Pulp & Paper International*, Ιούνιος 2001:23

¹⁷ Τόσο οι κοινές επιχειρήσεις στον τομέα της παραγωγής και οι συμφωνίες για τις πωλήσεις κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή στις 4 Μαρτίου 1996 (υπόθεση αριθ. IV/350931 Metsä-Serla + Myllykoski). Η Επιτροπή απέστειλε επιστολή θέσης στο αρχείο με ημερομηνία 8 Μαΐου 1996.

¹⁸ M-real, Annual Report 2000, σελ. 13.

¹⁹ Βλέπε: www.storaenso.com

53. Οι υπόλοιποι προμηθευτές τυπογραφικού χαρτιού αντιπροσωπεύουν όμιλο εταιρειών που δραστηριοποιείται κυρίως στην Ευρώπη. Είναι σε θέση να εξυπηρετούν πελάτες σε ολόκληρο τον ΕΟΧ, ακόμη και να εξάγουν μέρος της παραγωγής τους, αλλά οι μονάδες παραγωγής τους είναι αποκλειστικά ευρωπαϊκές. Η Επιτροπή εντόπισε τις ακόλουθες εταιρείες που δραστηριοποιούνται κυρίως στην Ευρώπη: Burgo, Haindl, Holmen, Matussièere et Forest και Palm. Οι εταιρείες αυτές δεν αποτελούν ομοιογενή όμιλο. Οι Burgo, Holmen και Matussièere παρουσιάζουν υψηλό βαθμό κάθετης ολοκλήρωσης, εφόσον κατέχουν μονάδες ηλεκτροπαραγωγής οι οποίες προμηθεύουν την ηλεκτρική ενέργεια που είναι απαραίτητη για την παραγωγή· κατέχουν επίσης συμμετοχές στην προμήθεια πρώτων υλών (ξύλου και ανακυκλωμένου χαρτιού). Δεν βασίζονται αποκλειστικά στο ξύλο και διαθέτουν ορισμένες εγκαταστάσεις χαρτοποιίας που χρησιμοποιούν και απομελανωμένο πολτό. Αντιθέτως, οι Haindl και Palm βασίζονται κυρίως ή αποκλειστικά στο ανακυκλωμένο χαρτί. Ενώ η Burgo παράγει κυρίως χαρτί περιοδικών, οι Holmen και Palm παράγουν κυρίως χαρτί εφημερίδων. Οι Holmen και Burgo είναι μεσαίες επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται σε όλη την Ευρώπη, ενώ τόσο η Matussièere όσο και η Palm είναι μικρές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται κυρίως στις χώρες εγκατάστασής τους.
54. Από ορισμένες εξελίξεις συνάγεται ότι η Holmen επικεντρώνεται στην αγορά χαρτιού εφημερίδων. Το μερίδιο αγοράς της αυξανόταν σταθερά κατά την τελευταία δεκαετία, μειώνοντας τη διαφορά με την Norske Skog. Η Holmen έχει δεσμευθεί σε δύο επενδυτικά σχέδια που θα την προσεγγίσουν με την Norske Skog. Το πρώτο επενδυτικό σχέδιο αφορά μια νέα μηχανή χαρτοποιίας στην Hallsta που παράγει εξαιρετικά βελτιωμένο χαρτί εφημερίδων και αντικαθιστά την παλαιά της μηχανή παραγωγής χαρτιού εφημερίδων PM 11 (καθαρή αύξηση κατά [...] * τόνους)²⁰. Το δεύτερο επενδυτικό σχέδιο αφορά μια τυπική μηχανή παραγωγής χαρτιού εφημερίδων η οποία θα τεθεί στην παραγωγή στα τέλη του 2003 ή στις αρχές του 2004 και θα αυξήσει την παραγωγική ικανότητα της Holmen κατά [...] * τόνους. Με αυτή την πρόσθετη καθαρή παραγωγική ικανότητα των [...] * τόνων, η Holmen θα αντιπροσωπεύει περίπου το [10-15%] * της ευρωπαϊκής παραγωγικής ικανότητας το 2003²¹.
55. Βάσει των προαναφερθέντων στοιχείων, οι βασικοί προμηθευτές της αγοράς χαρτιού εφημερίδων είναι οι UPM-Kymmene, Stora Enso, Norske Skog, Haindl και Holmen· άλλες σημαντικές εταιρείες είναι οι SCA, M-Real/Myllykoski και Palm. Στην αγορά χαρτιού περιοδικών με ξύλο, οι βασικοί προμηθευτές είναι οι UPM-Kymmene, Stora Enso, Haindl και M-Real/Myllykoski· οι υπόλοιποι φορείς είναι κυρίως οι SCA, Burgo, Sappi και Norske Skog. Πρέπει να επισημάνουμε ότι οι M-Real/Myllykoski και Norske Skog θεωρούνται είτε ως σημαντικότεροι προμηθευτές είτε ως κύριοι ή δευτερεύοντες προμηθευτές, ανάλογα με την εξεταζόμενη αγορά.

---

²⁰ Jim Kenny: “ Searching for Stability”, In PPI, Ιούνιος 2001, σελ. 41.

²¹ Είναι δυνατό να αυξάνεται η παραγωγική ικανότητα κατά 1% επιπλέον ετησίως με τον υφιστάμενο μηχανολογικό εξοπλισμό, με ελαφρά επιτάχυνση του ρυθμού παραγωγής ή με συνεχείς επιμέρους βελτιώσεις της διαδικασίας παραγωγής στις μονάδες χαρτοποιίας. Όλοι οι ανταγωνιστές πραγματοποιούν βαθμιαία αύξηση της παραγωγικής ικανότητας. Ως εκ τούτου, η βαθμιαία αύξηση της παραγωγικής ικανότητας δεν μεταβάλλει τα μερίδια αγοράς και μπορεί να μην ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό των μελλοντικών μεριδίων της αγοράς.

Χαρακτηριστικά των αγοραστών

56. Οι πελάτες χαρτιού εφημερίδων και χαρτιού περιοδικών με ξύλο είναι οι εκδότες εφημερίδων και περιοδικών, καταλόγων και οι εταιρείες λιανικής πώλησης, ιδίως οι αγοραστές ειδικού χαρτιού, οι έμποροι χαρτιού και οι επιχειρήσεις εκτύπωσης εμπορικών φυλλαδίων.
57. Ενώ οι πελάτες αυτοί χρησιμοποιούν το χαρτί για διαφορετικές ανάγκες, επιλέγουν από το ίδιο φάσμα ποιτήτων χαρτιού. Οι διάφορες ποιότητες τυπογραφικών χαρτιών διακρίνονται με βάση το βάρος κατά τετραγωνικό μέτρο, τη λευκότητα (ανακλαστικότητα) και την προβλεπόμενη μέθοδο εκτύπωσης. Οι διάφορες κατηγορίες καλύπτουν ένα ποιοτικό φάσμα εκτύπωσης που μπορεί να επιτευχθεί καθώς και την εμφάνιση και την εντύπωση που προκαλεί το προϊόν της εκτύπωσης.
58. Η αγορά χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό αγοραστών, ελάχιστοι από τους οποίους είναι μεγάλοι αγοραστές. Ορισμένοι μεγάλοι εκδότες, όπως η Axel Springer, αντιπροσωπεύουν μικρό ποσοστό της συνολικής ζήτησης (έως 5%). Εντούτοις, το μεγαλύτερο μέρος της ζήτησης είναι εξατομικευμένη ζήτηση από εκδότες περιφερειακών εφημερίδων και εξειδικευμένων περιοδικών.

Η διαδικασία διαπραγμάτευσης και η τιμολογιακή πολιτική

59. Αν και αποτελεί εμπορεύσιμο αγαθό, ο κυρίαρχος μηχανισμός της αγοράς για το τυπογραφικό χαρτί δεν βασίζεται σε οργανωμένη αγορά. Υπάρχει ασφαλώς μια spot market, όπου οι εταιρείες μπορούν να εξασφαλίζουν τον εφοδιασμό τους, αλλά ο κυρίαρχος μηχανισμός της αγοράς βασίζεται μάλλον σε συμφωνίες μεταξύ προμηθευτών και πελατών, με καθορισμένες περιόδους προμηθειών, συνήθως σε ετήσια βάση. Σύμφωνα με αντίγραφα παρόμοιων συμφωνιών που έδωσαν τα μέρη, οι συμβάσεις παράδοσης είναι δυνατό να προσδιορίζουν:
- την ποσότητα του προς παράδοση χαρτιού με την ποιότητα και το πάχος του χαρτιού
  - την τιμή και τις ενδεχόμενες μειώσεις
  - τους όρους παράδοσης, εφοδιασμού και τη συσκευασία
  - τις απαιτήσεις ποιοτικού ελέγχου, περιβαλλοντικές προδιαγραφές
  - όρους πληρωμής
60. Οι συμβάσεις συνάπτονται με την κάθε εταιρεία και αφορούν ατομικές παραγγελίες. Η διάρκειά τους κυμαίνεται μεταξύ τριών μηνών και αρκετών ετών, αλλά γενικά είναι ετήσιες, ενώ ο ρυθμός των παραδόσεων μπορεί να κλιμακώνεται στη διάρκεια του έτους ανάλογα με τη ζήτηση. Η διαπραγμάτευση των τιμών πραγματοποιείται γενικά για ένα ημερολογιακό έτος. Δεν είναι ασυνήθιστο να γίνεται επαναδιαπραγμάτευση των συμβάσεων κατά τη διάρκεια του έτους, εάν παρατηρηθεί σημαντική μείωση της ζήτησης.
61. Οι πελάτες επιδιώκουν μακροχρόνιες και σταθερές σχέσεις για να εξασφαλίσουν τον εφοδιασμό τους ως προς τις ποσότητες και το φάσμα των προϊόντων· οι σχέσεις αυτές αναπτύσσονται με τους μεγαλύτερους προμηθευτές και αφορούν πιθανώς μακροχρόνια σύμβαση (αναφέρθηκαν ορισμένα παραδείγματα τριετών συμβάσεων). Οι πελάτες μπορεί να χρησιμοποιούν και συμβάσεις μικρής διάρκειας (μικρότερης του ενός έτους)

για να επιτύχουν καλύτερες τιμές για ένα μέρος των προμηθειών τους· αυτό αφορά κυρίως τους μικρότερους προμηθευτές και μάλλον τους παραγωγούς εκτός ΕΟΧ.

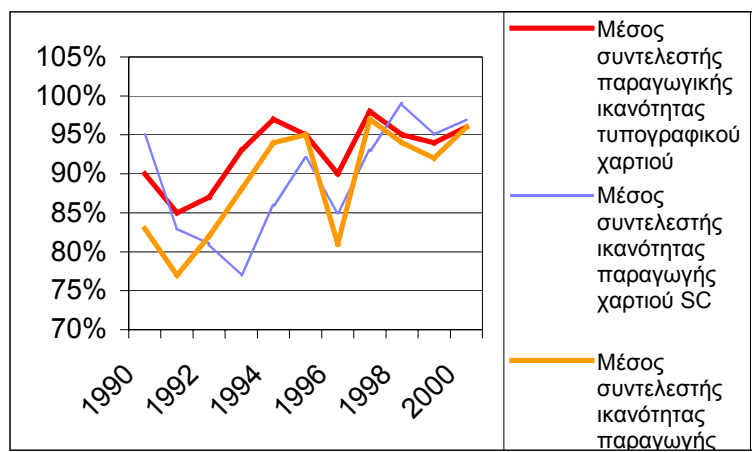
62. Οι διαπραγματεύσεις πραγματοποιούνται με ειδικό τρόπο μεταξύ των προμηθευτών τυπογραφικού χαρτιού και των πελατών τους. Η έρευνα της Επιτροπής κατέδειξε ότι οι πελάτες υιοθετούν συστηματικά στρατηγική πολλαπλών πηγών εφοδιασμού. Η στρατηγική αυτή παρέχει στους πελάτες τη δυνατότητα να διασφαλίζουν την τακτικότητα του εφοδιασμού τους, να εξασφαλίζουν την πλήρη σειρά των τύπων και ποιοτήτων χαρτιού που χρειάζονται και, κυρίως, για να βελτιώσουν την διαπραγματευτική τους δύναμη. Από την άποψη των πελατών, φαίνεται πράγματι ότι μόνο μέσω της διαπραγμάτευσης με περισσότερους προμηθευτές μπορούν να πετύχουν μεγαλύτερη διαφάνεια της κατάστασης στην αγορά κατά τη στιγμή της διαπραγμάτευσης.
63. Οι διαπραγματευτικές στρατηγικές των πελατών είναι σύνθετες. Αφ' ενός, αφού προσδιορίσουν στο επίπεδο της επιχείρησης τις ανάγκες τους σε ποσότητα και σε ποιότητες χαρτιού, αναπτύσσουν σχετική ευφυΐα της αγοράς και εξετάζουν τις τιμές του χαρτοπολτού, τα ποσοστά χρησιμοποίησης και την παραγωγική ικανότητα, για να διαμορφώσουν εικόνα των δυσκολιών των παραγωγών και της διάρθρωσης των δαπανών τους. Το βασικό διαπραγματευτικό μέσο είναι η επιλογή μεταξύ ανταγωνιστικών προσφορών εκ μέρους των προμηθευτών. Αν και οι πελάτες δήλωσαν ότι δεν αποκαλύπτουν στις εταιρείες με τις οποίες διαπραγματεύονται ποιος ανταγωνιστής τους υποβάλλει ευνοϊκή προσφορά, δίνουν σαφές μήνυμα όταν μπορούν να λάβουν καλύτερα επίπεδα τιμών.
64. Για τους πελάτες έχει ζωτική σημασία ο συνεχής εφοδιασμός τους. Σε αντίθεση με τους παραγωγούς χαρτιού, οι εκδότες δεν μπορούν να διακόψουν την παραγωγή τους και να σταματήσουν να εκδίδουν μια ημερήσια εφημερίδα ή ένα εβδομαδιαίο περιοδικό για κάποιο διάστημα. Σε περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμη η απαιτούμενη ποσότητα χαρτιού, οι εκδότες δεν έχουν άλλη επιλογή από το να μειώσουν τις σελίδες ή ακόμα και την κυκλοφορία, όπως συνέβη το φθινόπωρο του 2000. Όμως, και τα δύο αυτά ενδεχόμενα έχουν αρνητική επίπτωση στα έσοδα από τη διαφήμιση, εφόσον αυτό δημιουργεί αρνητική αντίδραση των αναγνωστών και αποδυναμώνει περισσότερο τη διαπραγματευτική θέση των εκδοτών. Για τους ανωτέρω λόγους, ορισμένοι πελάτες κατήγγειλαν την προταθείσα εξαγορά της Haindl.
65. Ο συσχετισμός δυνάμεων παρουσίαζε διακυμάνσεις στο παρελθόν, ανάλογα με τον κύκλο της αγοράς. Όταν η ζήτηση είναι μεγάλη και κατά συνέπεια η πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα στενεύει, οι πελάτες πιέζονται να βρουν επαρκείς ποσότητες χαρτιού για τα προϊόντα τους. Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, αναγκάζονται να αποδεχθούν υψηλότερα επίπεδα τιμών λόγω της μικρότερης διαπραγματευτικής τους ισχύος.
66. Αντίθετα, όταν η ζήτηση είναι μικρή, οι παραγωγοί χαρτιού βρίσκονται υπό πίεση για να πετύχουν αποδοτικά επίπεδα χρησιμοποίησης της παραγωγικής τους ικανότητας. Επειδή η βιομηχανία παραγωγής πολτού και χαρτιού χαρακτηρίζεται από πολύ μεγάλη ένταση κεφαλαίου και παρουσιάζει υψηλά πάγια κόστη μεταξύ του 45% και 55%, ανάλογα με τη χαρτοβιομηχανία, για να είναι η επιχείρηση επικερδής απαιτείται υψηλό ποσοστό χρησιμοποίησης που να υπερβαίνει το 90%. Κατά συνέπεια, όταν η ζήτηση είναι χαμηλή, ή σε καταστάσεις υπερβάλλουσας παραγωγικής ικανότητας, οι πελάτες διαθέτουν μεγαλύτερη διαπραγματευτική ισχύ και θα ήταν σε θέση να επιτυγχάνουν χαμηλότερες τιμές.

67. Εντούτοις, ορισμένοι πελάτες ανέφεραν ότι η καλύτερη στρατηγική των προμηθευτών να αντιστέκονται σε αυτές τις πτωτικές πιέσεις στις τιμές είναι να διακόπτουν τη λειτουργία της παραγωγής, δηλαδή να εφαρμόζουν προσωρινά νεκρό χρόνο μηχανής. Η διακοπή της παραγωγικής διαδικασίας παρέχει ενδεχομένως στους προμηθευτές τη δυνατότητα να διατηρήσουν τις τιμές σε συγκεκριμένο επίπεδο, μέσω της επιβράδυνσης του ρυθμού παραδόσεων και αποτελούν ενδεχομένως μέρος της στρατηγικής των προμηθευτών.

Η χαρτοβιομηχανία κατά την προηγούμενη δεκαετία

68. Ο βασικός παράγοντας που καθορίζει τη ζήτηση τυπογραφικού χαρτιού είναι ο όγκος της διαφήμισης, ο οποίος με τη σειρά του επηρεάζει και τον όγκο του δημοσιογραφικού μέρους των εντύπων και ενδεχομένως τη σελιδοποίηση. Επειδή η διαφήμιση συνδέεται στενά με τις επιδόσεις της οικονομίας, η ζήτηση τυπογραφικού χαρτιού συνδέεται με τη γενική οικονομική τάση. Ανέκαθεν, η χαρτοβιομηχανία είναι κυκλική. Κατά την τελευταία δεκαετία υπήρξαν δύο περίοδοι αιχμής της δραστηριότητας, μία το 1995 και άλλη μία το 2000, και στη συνέχεια ακολούθησε μείωση της ζήτησης. Αυτοί οι κύκλοι της επιχειρηματικής δραστηριότητας συνεπάγονται υψηλή μεταβλητότητα των τιμών κατά τη διάρκεια του κύκλου. Το 1995, παραδείγματος χάρη, οι τιμές αυξήθηκαν κατά 25%-35%, ενώ στη συνέχεια, το 1997, μειώθηκαν κατά 15%-20%.

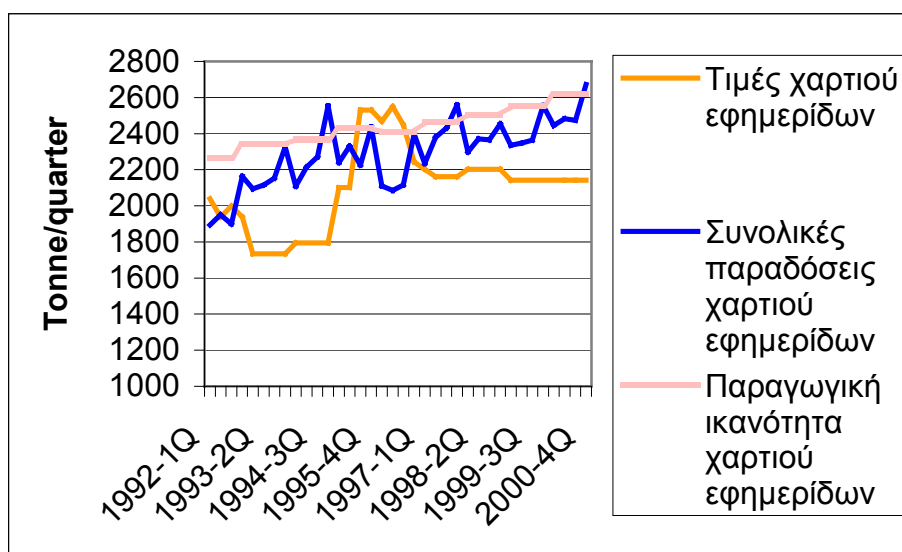
69. Αν λάβουμε υπόψη ότι ο απαιτούμενος χρόνος ανάμεσα στον εντοπισμό των αναγκών για πρόσθετη παραγωγική ικανότητα και στην εγκατάσταση της νέας παραγωγικής ικανότητας είναι συνήθως τουλάχιστον δύο έτη και ότι οι επεκτάσεις πραγματοποιούνται όταν η επιχειρηματική δραστηριότητα είναι ικανοποιητική, συχνά παρατηρείται αναντιστοιχία ανάμεσα στην εγκατεστημένη παραγωγική ικανότητα και τη ζήτηση. Όπως δείχνει το διάγραμμα 1, η αγορά ταλαντεύεται ανάμεσα σε περιόδους πλήρους χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας –κατά ποσοστό περί ή άνω του 95%– και σε περιόδους υπερβάλλουσας παραγωγικής ικανότητας. Παραδείγματος χάρη, το 1991 και το 1996 τα ποσοστά χρησιμοποίησης της βιομηχανικής παραγωγικής ικανότητας κυμαίνονταν γύρω στο 85% και το 90% αντίστοιχα. Το ποσοστό χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας και το συνολικό επίπεδο των τιμών αντανακλούν το ισοζύγιο ζήτησης και προσφοράς. Ειδικότερα, σε περιόδους χαμηλής ζήτησης της υπερβάλλουσας παραγωγικής ικανότητας παρατηρείται μείωση των τιμών. Το επίπεδο της εγκατεστημένης παραγωγικής ικανότητας σε σχέση με τη ζήτηση καθορίζει την κερδοφορία της βιομηχανίας μακροπρόθεσμα. Όπως φαίνεται από το διάγραμμα 2, οι τιμές παρέμειναν σταθερές από το 1998. Οι τιμές δεν μειώθηκαν από τη δημιουργία νέας παραγωγικής ικανότητας, όπως είχε συμβεί στο παρελθόν, ιδίως στις αρχές της δεκαετίας του '90. Η νέα παραγωγική ικανότητα αντιστοιχεί στην αυξημένη ζήτηση.

Διάγραμμα 1: Ποσοστό χρησιμοποίησης παραγωγικής ικανότητας
 Πηγή: CEPIPRINT

70. Το διάγραμμα 2 παρουσιάζει την συγκυριακή εξέλιξη (τάση) της αγοράς τυπογραφικού χαρτιού κατά την τελευταία δεκαετία. Οι παρατηρήσεις αυτές ισχύουν και για την αγορά χαρτιού περιοδικών με ξύλο.

Διάγραμμα 2: Συγκυριακή εξέλιξη (τάση) της αγοράς χαρτιού εφημερίδων σε κλίμακα EOX
 Πηγή: CEPIPRINT

71. Όσον αφορά την εξέλιξη του επιπέδου παραγωγικής ικανότητας μακροπρόθεσμα στην αγορά χαρτιού εφημερίδων μέχρι το 2003, μέχρι την άνοιξη του 2001 φαινόταν ότι η δημιουργία νέων παραγωγικών ικανοτήτων, δηλαδή οι νέες μηχανές χαρτοποιίας των Myllykoski, Stora Enso και Holmen, καθώς και οι ανακατασκευές εγκαταστάσεων και η σταδιακή αύξηση της παραγωγικής ικανότητας συνέχιζαν να αντιστοιχούν στην πρόβλεψη της ζήτησης, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στη σταθεροποίηση του ισοζυγίου προσφοράς και ζήτησης. Σε κλίμακα EOX, εκτιμάται ότι η ζήτηση για χαρτί εφημερίδων θα αυξάνεται μακροπρόθεσμα κατά 2% περίπου ετησίως. Την ίδια πρόβλεψη έκανε και η CEPIPRINT μέχρι τον Μάρτιο του 2001 για την περίοδο μέχρι το 2003²². Εντούτοις, οι πρόσφατες εξελίξεις του γενικού οικονομικού κλίματος οδήγησαν σε σημαντική αναθεώρηση των προβλέψεων για τη ζήτηση τυπογραφικών χαρτιών και, κατά συνέπεια, θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα, βραχυπρόθεσμα, τη δημιουργία μεγαλύτερης από την απαιτούμενη νέας παραγωγικής ικανότητας.
72. Διάφοροι πελάτες ανέφεραν ότι οι προμηθευτές ενδέχεται να σταθεροποιήσουν τις τιμές μειώνοντας οριακά την παραγωγή τους, έτσι ώστε η παραγωγή να αυξάνεται με αργότερο ρυθμό σε σχέση με τον ρυθμό αύξησης της ζήτησης, κυρίως μέσω της διακοπής της παραγωγικής διαδικασίας σε συνάρτηση με τις εξελίξεις στην αγορά. Αυτό θα διατηρούσε τη στενότητα της προσφοράς και θα αύξανε τις τιμές. Σύμφωνα με δηλώσεις του κ. Jukka Härmälä, διευθύνοντα συμβούλου της Stora Enso, «η Stora Enso αποφάσισε να μειώσει την παραγωγή της σε συνάρτηση με τις τάσεις της αγοράς. Μειώσαμε την παραγωγή μας κατά 205.000 τόνους το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους και έχουμε την πρόθεση να συνεχίσουμε να το πράττουμε, εάν χρειασθεί, καθόλη τη διάρκεια του έτους»²³. Παρομοίως, ο κ. Juha Niemelä, διευθύνων σύμβουλος της UPM-

²² CEPIPRINT Demand – Supply Report Newsprint and Magazine Paper Grades 2001-2003, March 2001, σελ. 4.

²³ R. James: Η Stora Enso έχει στόχο να αποκτήσει ηγετική θέση, PPI Ιούνιος 2001, σελ. 29.

Kymmene, δήλωσε «Δεν θα έπρεπε να έχουμε στόχο την πλήρη λειτουργία των μηχανών μας συνεχώς»²⁴ (δηλαδή μειώνουμε την παραγωγή).

73. Για να στηρίξουν τον ισχυρισμό τους, οι πελάτες επεσήμαναν το γεγονός ότι, το 2000, οι εκδότες δεν μπορούσαν να έχουν την ποσότητα χαρτιού εφημερίδων που χρειάζονταν και ότι σε ορισμένες περιπτώσεις οι προμηθευτές αρνήθηκαν να τους εφοδιάσουν με την ποσότητα την οποία είχαν παραγγείλει. Επιπλέον, ενώ οι τιμές παρέμειναν σταθερές από το 1997 έως το 2000, οι τιμές του χαρτιού εφημερίδων για το 2001 αυξήθηκαν σχεδόν κατά 20% σε σύγκριση με το 2000²⁵. Το ίδιο θα μπορούσαμε να παρατηρήσουμε και για το χαρτί περιοδικών με ξύλο, οι τιμές του οποίου αυξήθηκαν κατά 10%-20% στα τέλη του 2000. Αν και το έτος 2000 ήταν ένα ειδικό έτος που δεν μπορεί να ληφθεί ως περίοδος αναφοράς, δείχνει ωστόσο τι μπορεί να συμβεί όταν διατηρείται η στενότητα της προσφοράς.

2. Συλλογική δεσπόζουσα θέση

Εισαγωγή

74. Η συλλογική δεσπόζουσα θέση συνδέεται συνήθως με την κοινή εκμετάλλευση της ισχύος στην αγορά μέσω του σιωπηρού συντονισμού της συμπεριφοράς στην αγορά μιας ομάδας εταιρειών.
75. Η Επιτροπή διερεύνησε αν οι δύο προταθείσες συγκεντρώσεις θα είχαν σαν αποτέλεσμα να δημιουργηθεί συλλογική δεσπόζουσα θέση²⁶ στις αγορές χαρτιού εφημερίδων και χαρτιού περιοδικών με ξύλο μιας ομάδας μεγάλων επιχειρήσεων, οι οποίες αποκαλούνται οι κύριοι προμηθευτές.
76. Κατά την έρευνά της η Επιτροπή πραγματοποίησε ανάλυση του ίδιου τύπου με αυτήν που πραγματοποίησε σε προηγούμενες υποθέσεις συλλογικής δεσπόζουσας θέσης στην αγορά, όπως η απόφαση 92/533/ΕΟΚ (IV/M.190 - *Nestlé/Perrier*)²⁷, η απόφαση 97/26/ΕΚ (IV/M.619 - *Gencor/Lonrho*)²⁸ και η απόφαση 2000/276/ΕΚ (IV/M.1724 - *Airtours/First Choice*)²⁹. Ειδικότερα, η Επιτροπή ανέλυσε:
- (α) Την επίπτωση που θα είχε η συγχώνευση στον ανταγωνισμό·
  - (β) Αν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της αγοράς ευνοούν τον σιωπηρό συντονισμό·
  - (γ) Τη βιωσιμότητα του συντονισμού, δηλαδή:

---

²⁴ R. James: Η UPM-Kymmene διατηρεί την ψυχραιμία της όταν τα πνεύματα είναι οξυμένα, PPI Ιούνιος 2001, σελ. 16.

²⁵ Βλέπε PPI This Week, τόμος 23, αριθ. 23, της 11^{ης} Ιουνίου 2001.

²⁶ Οι όροι συλλογική, κοινή και ολιγοπωλιακή δεσπόζουσα θέση χρησιμοποιούνται ως συνώνυμα στην παρούσα απόφαση.

²⁷ EE L 356, 5.12.1992, σελ. 1

²⁸ EE L 11, 14.1.1997, σελ. 30

²⁹ EE L 93, 13.4.2000, σελ. 1

- (i) αν κάποιος από τους σημαντικότερους προμηθευτές έχει την ικανότητα και τα κίνητρα να αθετήσει τα συμφωνηθέντα, εξετάζοντας την ικανότητα και τα κίνητρα να εφαρμόσουν αντίποινα όσοι δεν αθετούν τη συμφωνία·
- (ii) αν οι αγοραστές / δευτερεύοντες φορείς / νέες εταιρείες θα είχαν τη δυνατότητα και το κίνητρο να θέσουν σε κίνδυνο την σε βάρος του ανταγωνισμού συμπεριφορά των μεγαλύτερων προμηθευτών.

Επιπλέον, η Επιτροπή εξέτασε τον χαρακτήρα του ανταγωνισμού κατά το παρελθόν.

77. Για να εξετασθεί η συλλογική δεσπόζουσα θέση απαιτείται, συνεπώς, μελέτη μιας σειράς στοιχείων. Ειδικότερα, για να διαπιστωθεί αν η αγορά είναι δεκτική στη διαμόρφωση δεσπόζουσας θέσης, απαιτείται να εξετασθούν ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της αγοράς. Αν και τα χαρακτηριστικά αυτά παρουσιάζονται συχνά με τη μορφή ενός συνόλου, είναι απαραίτητο να εξετασθούν όλα και να γίνει συνολική εκτίμηση και όχι μια μηχανιστική εφαρμογή ενός «επιλεκτικού ελέγχου». Ανάλογα με τις περιστάσεις, το γεγονός ότι δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί με σαφήνεια ποιο από τα διαρθρωτικά στοιχεία συνδέεται συνήθως με συλλογική δεσπόζουσα θέση δεν είναι από μόνο του καθοριστικό ώστε να αποκλεισθεί η πιθανότητα συντονισμού της συμπεριφοράς.

Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της αγοράς

78. Η βιομηχανία τυπογραφικού χαρτιού χαρακτηρίζεται από τον μακροχρόνιο ανταγωνισμό στον τομέα της παραγωγικής ικανότητας και τον βραχυπρόθεσμο ανταγωνισμό στις τιμές σε συνθήκες στενότητας της παραγωγικής ικανότητας. Αυτό σημαίνει ότι στις εξεταζόμενες αγορές, το επίπεδο της παραγωγικής ικανότητας και η μέση ζήτηση καθορίζουν το μέσο επίπεδο των τιμών μακροπρόθεσμα, ενώ η βραχυπρόθεσμη ζήτηση καθορίζει βραχυπρόθεσμα τις τιμές με ένα δεδομένο επίπεδο παραγωγικής ικανότητας. Αυτά τα χαρακτηριστικά παρουσιάζουν πολύ μεγάλες ομοιότητες στην αγορά χαρτιού εφημερίδων και στην αγορά χαρτιού περιοδικών με ξύλο και μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:
79. Ομοιογένεια προϊόντος. Τόσο το χαρτί εφημερίδων όσο και οι βασικές ποιότητες χαρτιού περιοδικών με ξύλο μπορούν να θεωρηθούν ως ομοιογενή προϊόντα, αν και υπάρχουν ορισμένες διαφορές στο εσωτερικό των διαφόρων ποιοτήτων χαρτιού. Ο ομοιογενής χαρακτήρας των προϊόντων επιβεβαιώνεται από τάση τυποποίησης της τιμολογιακής πολιτικής για τις διάφορες ποιότητες χαρτιού. Και για το χαρτί εφημερίδων και για τα χαρτιά περιοδικών με ξύλο υπάρχουν σαφώς προσδιορισμένες τυποποιημένες ποιότητες τις οποίες αποδέχονται όλοι οι προμηθευτές. Παραδείγματος χάρη, η ποιότητα αναφοράς του χαρτιού εφημερίδων είναι 45 g/m². Η ποιότητα αυτή λαμβάνεται ως σημείο αναφοράς για τον υπολογισμό των τιμών των άλλων ποιοτήτων χαρτιού.
80. Σταθερότητα των μεριδίων της αγοράς. Όπως δείχνουν τα ακόλουθα διαγράμματα, υπήρξαν διακυμάνσεις στα μερίδια της αγοράς των σημαντικότερων προμηθευτών, στις αγορές για το χαρτί εφημερίδων και το χαρτί περιοδικών με ξύλο, αντίστοιχα. Οι διακυμάνσεις αυτές σε όρους μεριδίων της αγοράς είναι μικρές όσον αφορά το χαρτί περιοδικών με ξύλο και σημαντικότερες για το χαρτί εφημερίδων. Η Holmen, παραδείγματος χάρη, αύξησε σημαντικά τα μερίδια της αγοράς της στον τομέα του χαρτιού εφημερίδων κατά τα τελευταία τέσσερα έτη. Εντούτοις, όπως εξήγησε η UPM-Kymmene, τα μερίδια της αγοράς στη βιομηχανία τυπογραφικού χαρτιού καθορίζονται

σε πολύ μεγάλο βαθμό από τα μερίδια παραγωγικής ικανότητας και «... αποκλείονται οι έντονες βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις των μεριδίων της αγοράς λόγω του χαρακτήρα της βιομηχανίας»³⁰. Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι παρατηρείται κάποια αστάθεια στα μερίδια της αγοράς, ιδίως των παραγωγών χαρτιού εφημερίδας, αλλά θεωρεί ότι οι διακυμάνσεις αυτές δεν αποκλείουν μια συνολική σταθερότητα των αντίστοιχων μεριδίων της αγοράς των μεγαλύτερων προμηθευτών.

[...]*

Διάγραμμα 3: Μερίδια της αγοράς στην αγορά χαρτιού εφημερίδων
Πηγή: Απάντηση των μερών και των ανταγωνιστών

[...]*

Διάγραμμα 4: Μερίδια της αγοράς χαρτιού περιοδικών με ξύλο
Πηγή: Απάντηση των μερών και των ανταγωνιστών

81. Συμμετρίες των μεριδίων της αγοράς. Επιπλέον, όπως έχουν δηλώσει τα μέρη, υπάρχουν ορισμένες ασυμμετρίες όσον αφορά τα μερίδια της αγοράς των σημαντικότερων προμηθευτών. Η Holmen, ειδικότερα, είχε μερίδιο αγοράς [10-15%]* στις πωλήσεις χαρτιού εφημερίδων το 2000, έναντι [20-25%]* της Stora Enso. Όμως, κατά το παρελθόν, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι υπήρχε συλλογική δεσπόζουσα θέση, ακόμη και όταν τα ολιγοπώλια δεν κατείχαν πλήρως συμμετρικά μερίδια της αγοράς³¹. Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι η ύπαρξη ασυμμετριών στα μερίδια της αγοράς στις περιπτώσεις αυτές δεν στάθηκε από μόνη της εμπόδιο για τον σιωπηρό συντονισμό της συμπεριφοράς. Δεδομένου του αποτελέσματος της εκτίμησής της από την πλευρά του ανταγωνισμού, η Επιτροπή δεν λαμβάνει θέση για το αν η σχετική ασυμμετρία των μεριδίων αγοράς στην παρούσα υπόθεση θα μπορούσε να δώσει διαφορετικά κίνητρα στους μεγαλύτερους προμηθευτές. Θα εξετάσει, ωστόσο, διεξοδικότερα, στο μέρος του εγγράφου «επίπτωση της πράξης», το ενδεχόμενο η προταθείσα συγκέντρωση να προκαλέσει αύξηση ή μείωση της συμμετρίας.
82. Η διαφάνεια ως προς τις παραγωγικές ικανότητες, τις παραδόσεις και τις επεκτάσεις. Η Επιτροπή εντόπισε δυο βασικούς διαύλους ενημέρωσης των επιχειρηματιών για τις αγορές χαρτιού εφημερίδων και χαρτιού περιοδικών με ξύλο: επαγγελματικές ενώσεις και ανακοινώσεις των παραγωγών χαρτιού.
83. Η CEPIPRINT είναι η ένωση των ευρωπαϊκών παραγωγών τυπογραφικού χαρτιού που εκπροσωπεί τους βιομηχανικούς κλάδους των χαρτιών εφημερίδων και περιοδικών στο εσωτερικό της Συνομοσπονδίας Ευρωπαϊκών Χαρτοβιομηχανιών (CEPI). Η CEPIPRINT έχει έδρα τη Ζυρίχη και έχει συσταθεί βάσει της ελβετικής νομοθεσίας. Τα μέλη της είναι παραγωγοί χαρτιού εφημερίδων και χαρτιού περιοδικών διαφόρων ποιοτήτων στην Ευρώπη. Η CEPIPRINT χρηματοδοτείται από τις εταιρείες μέλη της. Μέλη της CEPIPRINT είναι όλοι σχεδόν οι ευρωπαίοι παραγωγοί χαρτιού εφημερίδων και χαρτιού περιοδικών, δηλαδή 14 ανεξάρτητες εταιρείες ή όμιλοι εταιρειών, που κατέχουν περισσότερες από 60 εγκαταστάσεις χαρτοποιίας και 162 μηχανές χαρτοποιίας σε δεκατρείς ευρωπαϊκές χώρες. Τα μέλη της CEPIPRINT

---

³⁰ Πηγή: UPM-Kymmene, απάντηση στην SO, σελ. 58.

³¹ Βλέπε, παραδείγματος χάρη, IV/M 1313–Danish Crown/Vestjyske Slagterier; IV/M.1524–Aitours/First Choice.

αντιπροσωπεύουν ποσοστό άνω του 98% της προσφοράς στον ΕΟΧ συν την Ελβετία, τόσο όσον αφορά το χαρτί εφημερίδων όσο και το χαρτί περιοδικών. Η CEPIPRINT εκδίδει διάφορες εκθέσεις για τις παραδόσεις, τις παραγγελίες χαρτιού, την παραγωγική ικανότητα, την κατάσταση των αποθεμάτων καθώς και τη διαδικασία παραγωγής και τις διακοπές της παραγωγής, για κάθε ποιότητα χαρτιού χωριστά. Τα δεδομένα είναι ενοποιημένα και δεν αφορούν μεμονωμένες εγκαταστάσεις χαρτοποιίας ή εταιρείες: γενικά, παρουσιάζονται κατά χώρα ή, όσον αφορά τα ποσοστά χρησιμοποίησης και διακοπής της παραγωγικής διαδικασίας, για όλα τα μέλη του ΕΟΧ συν την Ελβετία. Περιέχουν επίσης πληροφορίες για τις επενδύσεις (αναγγελθείσες και πραγματοποιηθείσες) που παρέχουν η CEPIPRINT και η PPI.

84. Επίσης, και οι ίδιοι οι παραγωγοί χαρτιού μπορούν να κάνουν ανακοινώσεις για τα επενδυτικά τους σχέδια και για το επίπεδο μείωσης της παραγωγής, ειδικότερα. Παραδείγματος χάρη, μπορεί να αναφέρουν τις προθέσεις τους για την εγκατάσταση νέων μηχανών χαρτοποιίας σε μια συγκεκριμένη μονάδα. Οι δηλώσεις αυτές, ωστόσο, δεν πρέπει να θεωρούνται ως αναλήψεις δεσμεύσεων μέχρι να επικυρωθούν με απόφαση ενός οργάνου, η οποία σε ορισμένες περιπτώσεις λαμβάνεται σε ένα πολύ μεταγενέστερο στάδιο. Πληροφορίες σχετικά με τη διακοπή της παραγωγής γνωστοποιούνται επίσης με δημόσιες ανακοινώσεις των εταιρειών σχετικά με το επίπεδο διακοπής της παραγωγής, δηλαδή την ποσότητα σε τόνους που τίθεται εκτός της αγοράς. Επιπλέον, οι πληροφορίες για τη διακοπή της παραγωγής γνωστοποιούνται σε πελάτες και προμηθευτές, οι οποίοι πρέπει να ενημερώνονται, έτσι ώστε να τις λαμβάνουν υπόψη κατά τον σχεδιασμό τους.
85. Λαμβανομένων υπόψη αυτών των στοιχείων, αν και είναι δυνατό να θεωρηθεί ότι υπάρχει μια συνολική διαφάνεια στην αγορά, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι παρατηρείται έλλειψη διαφάνειας σε σχέση με τις επενδυτικές αποφάσεις, προκειμένου να διατηρηθεί ο σιωπηρός συντονισμός των επενδύσεων, όπως αναφέρεται στην κοινοποίηση αιτιάσεων.
86. Διαφάνεια ως προς τις μέσες τιμές. Κατά τις ενδείξεις, υπάρχει διαφάνεια ως προς τις μέσες τιμές, ενώ ενδέχεται να μην υπάρχει διαφάνεια όσον αφορά τις τιμές των ατομικών συναλλαγών. Στην απόφασή της για την υπόθεση Enso/Stora, η Επιτροπή ανέφερε ότι, σύμφωνα με την Enso και την Stora, μυστικές μειώσεις των τιμών δείχνουν ότι δεν υπάρχει διαφάνεια στις αγορές³². Από την άλλη πλευρά, ορισμένοι πελάτες επεσήμαναν ότι τα πραγματικά επίπεδα των τιμών στην αγορά ήταν διαφανή. Χρήσιμα μέσα, από την άποψη αυτή, θα μπορούσαν να είναι οι δύο εκδόσεις των EUWID³³ και PPI. Και οι δύο φορείς δημοσιεύουν τις τιμές σε μηνιαία βάση ανά χώρα. Πελάτες ανέφεραν στην Επιτροπή ότι τα στοιχεία των δημοσιεύσεων αυτών είναι απόλυτα ακριβή αναφορικά με το γενικό επίπεδο των τιμών των συναλλαγών στην αγορά.
87. Θα πρέπει, εντούτοις, να επισημανθεί ότι η τελική καθαρή τιμή στις αγορές τόσο του χαρτιού εφημερίδων όσο και του χαρτιού περιοδικών με ξύλο καθορίζεται με ατομικές συμβάσεις οι οποίες συχνά περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, και αναδρομικές εκπτώσεις τιμών. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι τιμές για μεμονωμένες συναλλαγές

---

³² Απόφαση της 25^{ης} Νοεμβρίου 1998, ΕΕ αριθ. L 254, 29.09.1999, παράγραφος 68.

³³ EUWID (Europäischer Wirtschaftsdienst)· οι αναφερόμενες τιμές λαμβάνονται τόσο από τους πελάτες όσο και από τους προμηθευτές.

ενδέχεται να μην είναι διαφανείς, αν και υπάρχει σχετικός βαθμός διαφάνειας για το μέσο επίπεδο των τιμών τις οποίες χρεώνουν διάφοροι προμηθευτές.

88. Ανελαστική και κυκλική ζήτηση. Τόσο στην αγορά χαρτιού εφημερίδων όσο και στην αγορά χαρτιού περιοδικών με ξύλο, οι προμηθευτές αντιμετωπίζουν βραχυπρόθεσμα ανελαστική ζήτηση. Αυτό έχει επίσης αναγνωρισθεί από τα μέρη. Η βραχυπρόθεσμη ζήτηση διέπεται από την οικονομική δραστηριότητα η οποία είναι πράγματι σε μεγάλο βαθμό προκυκλική. Η βραχυπρόθεσμη ζήτηση προσδιορίζει βραχυπρόθεσμα τις τιμές για ένα συγκεκριμένο επίπεδο προσφοράς. Η Επιτροπή έχει εκτιμήσει τις ελαστικότητες της αγοράς χαρτιού εφημερίδων. Οι εκτιμώμενες ελαστικότητες είναι της κλίμακας των $[-0.15 \cdot -0.3]$ για το χαρτί εφημερίδων και $[-0.3 \cdot -0.6]$ για το χαρτί περιοδικών με ξύλο³⁴. Ο οικονομικός εμπειρογνώμονας της Norske Skog στήριξε την ανάλυσή του για την αγορά σε ακόμα χαμηλότερο συντελεστή ελαστικότητας μεταξύ $-0,1$ και $0,3$. Αυτό σημαίνει ότι μια μικρή ανάλογη μείωση της προσφοράς των προϊόντων θα προκαλέσει μεγαλύτερη αύξηση των τιμών.
89. Διαρθρώσεις του κόστους. Γενικά, τα κόστη παραγωγής ενδέχεται να παρουσιάζουν διακυμάνσεις που σχετίζονται με το μέγεθος της μηχανής χαρτοποιίας ή με ένα σύνολο μεταβλητών και σταθερών δαπανών. Η Επιτροπή ανέλυσε τη διάρθρωση του κόστους των σημαντικότερων προμηθευτών, με βάση τα στοιχεία του κόστους ανά μηχανή για τις αντίστοιχες μονάδες χαρτοποιίας τους³⁵. Για να συγκρίνει τα οριακά κόστη τους, η Επιτροπή εξέτασε την αντίστοιχη αναλογία πάγιων και μεταβλητών δαπανών.
90. Εξετάστηκαν διάφορες μέθοδοι μέτρησης του κόστους, και ιδίως η μέτρηση του μέσου μεταβλητού κόστους³⁶ της πρώτης ύλης και της ενέργειας. Η ανάλυση παρουσιάζει σχετικό βαθμό διασποράς όλων των μέσων μεταβλητών δαπανών για τις μηχανές, που αντανακλά το γεγονός ότι χρησιμοποιούνται ταυτόχρονα μηχανές διαφορετικών γενιών. Ειδικότερα, η μέση αποδοτική ηλικία της μηχανής παραγωγής χαρτιού εφημερίδων φαίνεται να επηρεάζει το μέσο μεταβλητό κόστος πολύ περισσότερο από την ηλικία των μηχανών παραγωγής χαρτιού περιοδικών. Η ηλικία της μηχανής είναι, συνεπώς, λιγότερο σημαντική παράμετρος στην αγορά του χαρτιού περιοδικών. Εντούτοις, πρέπει να επισημανθεί ότι η βιομηχανία λειτουργεί κατά τρόπον ώστε ο ρυθμός λειτουργίας των μηχανών να μην συνδέεται με το κόστος της κάθε μηχανής, το οποίο σημαίνει ότι το μέσο μεταβλητό κόστος αποτελεί χρήσιμη ένδειξη του οριακού κόστους.

Εταιρεία	Χαρτί	SC	LWC
----------	-------	----	-----

³⁴ Η Επιτροπή έχει υπολογίσει ένα απλό μοντέλο προσφοράς και ζήτησης. Η ανάλυση πραγματοποιήθηκε από τον Bruno Jullien του πανεπιστημίου της Τουλούζης. Το μοντέλο έχει ληφθεί με συνδυασμό της εργασίας των Christensen και Caves (1997) και του Pesendorfer (2000) για τη βιομηχανία πολτού και χαρτιού. Η ζήτηση εκτιμήθηκε με τη χρησιμοποίηση της μεθόδου δύο ελαχίστων τετραγώνων, που αντιπροσωπεύει την ενδογένεια και τη σειριακή συσχέτιση των τιμών και βασίζεται σε τριμηνιαία δεδομένα που αρχίζουν από το πρώτο τρίμηνο του 1992 και τελειώνουν το τρίτο τρίμηνο του 1999. Ο καθηγητής Jullien πραγματοποίησε επίσης και ανάλυση κόστους καθώς και οικονομικής στήριξης για την ανάλυση της συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.

³⁵ Πηγή: η βάση δεδομένων έχει δημιουργηθεί με βάση τις απαντήσεις στα διάφορα ερωτηματολόγια της Επιτροπής στα στάδια I και II της έρευνας, δεδομένα του ΟΟΣΑ και βάση δεδομένων της PPI.

³⁶ Το κόστος εργασίας θεωρήθηκε ως πάγιο κόστος. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης δεν αλλάζουν όταν το μάρκετινγκ και οι πωλήσεις θεωρηθούν ως μεταβλητά κόστη μαζί με το κόστος της πρώτης ύλης και της ενέργειας.

	εφημερίδων		
Ανταγωνιστής 1	[...]*	[...]*	[...]*
Ανταγωνιστής 2	[...]*	[...]*	[...]*
Ανταγωνιστής 3	[...]*	[...]*	[...]*
UPM-Kymmene	[...]*	[...]*	[...]*
Norske Skog	[...]*	[...]*	[...]*
Haindl	[...]*	[...]*	[...]*

Διάγραμμα 5: Μέση αποδοτική ηλικία των μηχανών

Πηγή: Απάντηση των μερών και των ανταγωνιστών

91. Για τους σκοπούς της ανάλυσης του κόστους, στα διαγράμματα 6-8 αναλύεται η τιμή του μέσου μεταβλητού κόστους ανά εταιρεία. Από την ανάλυση του κόστους της αγοράς χαρτιού εφημερίδων συνάγονται δύο συμπεράσματα (διάγραμμα 6). Πρώτον, η [...] και ειδικότερα η [...] έχει το χαμηλότερο μεταβλητό κόστος του δείγματος και, ενδεχομένως, το χαμηλότερο οριακό κόστος στην αγορά χαρτιού εφημερίδων. Δεύτερον, οι δύο πράξεις θα αυξήσουν τη συμμετρία μεταξύ των [...]*, αν και θα εξακολουθήσει να υφίσταται κάποιος βαθμός ασυμμετρίας.

[...]*

Διάγραμμα 6: Μέσο μεταβλητό κόστος χαρτιού εφημερίδων ανά εταιρεία

Πηγή: Απαντήσεις των μερών και των ανταγωνιστών

92. Τα συμπεράσματα για την αγορά χαρτιού περιοδικών με ξύλο φαίνεται να είναι διαφορετικά με αυτά για την αγορά χαρτιού εφημερίδων. Η διάρθρωση του κόστους των σημαντικότερων προμηθευτών παρουσιάζει μεγαλύτερη ομοιότητα. Επιπλέον, η Επιτροπή εξέτασε τη θέση του ανταγωνιστή 4, τον οποίο δεν περιέλαβε η Επιτροπή στους σημαντικότερους προμηθευτές, αλλά στους δευτερεύοντες φορείς της αγοράς χαρτιού περιοδικών με ξύλο. Ένα σημαντικό στοιχείο είναι ότι ο ανταγωνιστής 4 φαίνεται να έχει, σήμερα, τη μικρότερη δύναμη στην αγορά από τους σημαντικότερους προμηθευτές της αγοράς χαρτιού περιοδικών με ξύλο. Αυτό επιβεβαιώνεται από τη μείωση του μεριδίου αγοράς του κατά τα τελευταία δύο έτη. Ο

ανταγωνιστής 4 σχεδιάζει να αντικαταστήσει τις υπάρχουσες μηχανές κατά τα επόμενα έτη, γεγονός που θα τον καταστήσει αποτελεσματικότερο σε όρους κόστους.

[...]*

Διάγραμμα 7: Μέσο μεταβλητό κόστος χαρτιού SC ανά εταιρεία

Πηγή: απαντήσεις των μερών και των ανταγωνιστών

[...]*

Διάγραμμα 8: Μέσο μεταβλητό κόστος χαρτιού LWC ανά εταιρεία

Πηγή: απαντήσεις των μερών και των ανταγωνιστών

93. Τα μέρη δεν συμφωνούν με το προκαταρκτικό συμπέρασμα της Επιτροπής ότι τα επίπεδα κόστους των παραγωγών ήταν συμμετρικά. Ειδικότερα, από τα δεδομένα και

τα διαγράμματα που έχουν δοθεί θα μπορούσε να συναχθεί ότι η διάρθρωση του κόστους των θεωρούμενων σημαντικότερων προμηθευτών είναι ανομοιογενής. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι σε μια παρόμοια κατάσταση, οι φορείς με τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα του κόστους δεν θα είχαν συμφέρον να συντονίζουν τη συμπεριφορά τους με αυτούς που έχουν χαμηλότερη αποτελεσματικότητα του κόστους, διότι οι τελευταίοι δεν είναι σε θέση να ανταγωνιστούν και ταυτόχρονα να έχουν κερδοφορία. Τέλος, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι τα στοιχεία του κόστους, όπως η ενέργεια, ο πολτός, άλλες πρώτες ύλες κλπ είναι διαφορετικά ανάμεσα στους σημαντικότερους προμηθευτές. Παραδείγματος χάρη, παρατηρείται διαφορά στη διάρθρωση του κόστους της [...]» σε σύγκριση με [...]», εφόσον τα ποσοστά που διατίθενται για την ενέργεια και για τις πρώτες ύλες επί του συνολικού κόστους είναι χαμηλότερα. Η ενέργεια αντιπροσωπεύει ποσοστό [...]» των συνολικών δαπανών της [...]», ενώ αντιπροσωπεύει ποσοστό [...]» των συνολικών δαπανών των [...]» το κόστος πρώτων υλών της [...]» αντιπροσωπεύει το [...]», ενώ των άλλων δύο εταιρειών αντιπροσωπεύει ποσοστό [...]».

94. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, στην αγορά χαρτιού περιοδικών με ξύλο, οι μεγαλύτεροι προμηθευτές δεν παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές ως προς τις διαρθρώσεις του κόστους, με εξαίρεση τον ανταγωνιστή 4. Αυτό ίσχυε ήδη πριν από τις προταθείσες συγκεντρώσεις. Και επίσης, ότι η κατάσταση δεν θα αλλάξει σημαντικά μετά την υλοποίησή τους. Στην αγορά χαρτιού εφημερίδων, και οι δύο πράξεις –UPM-Kymmene/Haindl-4 και Norske Skog/Haindl-2– θα έχουν σαν αποτέλεσμα να αυξηθεί η συμμετρία μεταξύ των διαρθρώσεων του κόστους όλων των σημαντικών προμηθευτών. Εντούτοις, αν και οι δύο εξεταζόμενες πράξεις θα εξισορροπήσουν τις διαρθρώσεις του κόστους των υπολοίπων σημαντικών προμηθευτών, αναγνωρίζεται ότι οι προμηθευτές αυτοί θα εξακολουθήσουν να αντιδρούν με διαφορετικό τρόπο στις μεταβολές των τιμών των εισροών. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι ο βαθμός ασυμμετρίας του κόστους, ιδίως στην αγορά χαρτιού εφημερίδων, δεν οδηγεί αναγκαστικά στη δημιουργία συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.
95. Επαφές και συνδέσεις πολλαπλών αγορών. Οι σημαντικότεροι προμηθευτές δραστηριοποιούνται συνήθως σε περισσότερες της μιας αγοράς πολτού και χαρτιού. Παραδείγματος χάρη, όλοι οι σημαντικοί προμηθευτές, δηλαδή οι Stora Enso, UPM-Kymmene, Haindl, Norske Skog, M-Real/Myllykoski δραστηριοποιούνται και στην αγορά του χαρτιού εφημερίδων και στην αγορά χαρτιού περιοδικών με ξύλο.
96. Επιπλέον, οι Stora Enso, UPM-Kymmene, Norske Skog, Haindl και M-real/Myllykoski έχουν κοινό έλεγχο σε ορισμένες εταιρείες όσον αφορά τις εισροές και τη μεταφορά:
- Oy Metsä-Botnia AB: μονάδα παραγωγής χημικού πολτού· UPM-Kymmene (47%), M-real/Myllykoski (46,41%)
  - Sunila Oy: μονάδα παραγωγής χημικού πολτού· Stora Enso και M-real/Myllykoski 50% η κάθε μία
  - Paperinkeräys Oy: προμήθεια, επεξεργασία και προσφορά ανακυκλωμένου χαρτιού· UPM-Kymmene (23%) - M-real/Myllykoski (30,3%)- Stora Enso (30,4%)
  - Austria Papier Recycling Ges.m.b.H. (προμήθεια απόβλητου χαρτιού): Haindl, SCA και Norske Skog 33,3% η κάθε μία

- Pressretur AB (Σουηδία): εταιρεία αποκομιδής απόβλητου χαρτιού· Stora Enso, Holmen και SCA
  - Keräyskuitu (Φινλανδία): μονάδα DIP· Stora Enso (68,1%) και M-real/Mylykoski (31,8%)
97. Θα μπορούσαμε να αναφέρουμε και ορισμένες άλλες κοινές υπηρεσίες εφοδιασμού και δυνατότητες διανομής:
- Oy Transfennica AB: ναυτιλιακή εταιρεία· UPM-Kymmene (49,91%) - M-real/Mylykoski (36,65%)
  - Corenso United Oy Ltd: ινόπλακες, άξονες περιτύλιξης και σωλήνες· UPM-Kymmene (29%) – Stora Enso (71%)
  - Συμφωνία διανομής μεταξύ της UPM-Kymmene και της M-real/Mylykoski στο Hull Harbour, Ηνωμένο Βασίλειο, Tilbury, Ηνωμένο Βασίλειο, και στον λιμένα της Αμβέρσας, Βέλγιο
  - Συμφωνία θαλάσσιας μεταφοράς μακράς διάρκειας μεταξύ Holmen, M-real/Mylykoski και SCA
  - Steveco (Φινλανδία): εταιρεία παροχής φορτοεκφορτωτικών υπηρεσιών μεταξύ Stora Enso, UPM-Kymmene και M-real/Mylykoski.
98. Οι σημαντικότεροι προμηθευτές συνεργάζονται επίσης και με τους δευτερεύοντες, και ιδίως:
- Metsä-Tissue Oyj: εταιρεία παραγωγής λεπτού χαρτιού: M-real/Mylykoski (65,6%) και SCA (19,2%)
  - Sodipel SA (Πορτογαλία): υπηρεσίες διανομής: η Norske Skog κατέχει συμμετοχή με την SCA
  - Sappin S.A (Βέλγιο): αγορά στρογγυλής ξυλείας και ροκανιδιού· Haindl (δηλαδή η μονάδα Parencο) (50%) – Sappi (50%)
  - Laakirchen (Αυστρία): τοπική συνεργασία για την προμήθεια ορισμένων πρώτων υλών για συγκεκριμένες μονάδες χαρτοποιίας: η Haindl κατέχει τις SCA και Steyermühl
99. Στο πλαίσιο της συλλογικής δεσπόζουσας θέσης, οι συμβάσεις που αφορούν πολλαπλές αγορές ενδέχεται να επηρεάζουν τις στρατηγικές συμπεριφορές και να συμβάλουν στη σημαντική αύξηση της διάρκειας του συντονισμού στις αγορές.
100. Αγοραστική ικανότητα. Η βιομηχανία χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη λίγων μεγάλων πελατών και πολλών μικρών πελατών. Και οι δύο κατηγορίες πελατών εφοδιάζονται συνήθως από περισσότερες πηγές. Συνεπώς, οι μεγαλύτεροι προμηθευτές εξυπηρετούν έναν πολύ μεγάλο αριθμό πελατών οι οποίοι δεν επηρεάζουν σημαντικά το ποσοστό των συνολικών πωλήσεών τους. Οι παραδόσεις στους δέκα μεγαλύτερους πελάτες χαρτιού εφημερίδων αντιπροσωπεύουν ποσοστό [...] των συνολικών πωλήσεων των Norske Skog, UPM-Kymmene και Haindl αντίστοιχα· οι παραδόσεις στους πέντε μεγαλύτερους πελάτες αντιπροσωπεύουν το [15-20%]* και το [15-20%]*

των συνολικών πωλήσεων των Stora Enso και Holmen αντίστοιχα. Παρόμοια είναι τα ποσοστά για την αγορά χαρτιού περιοδικών με ξύλο.

101. Οι μεγαλύτεροι πελάτες στην αγορά χαρτιού εφημερίδων όπως οι News Corp, Ηνωμένο Βασίλειο ([<5%]* των συνολικών παραδόσεων χαρτιού εφημερίδων), Associated ([<5%]*), Mirror News/Trinity Mirror, Ηνωμένο Βασίλειο ([<5%]*), SPPP, Γαλλία ([<5%]*) εφοδιάζονται από τις UPM-Kymmene, Stora Enso, Norske Skog, Holmen και Haindl, δηλαδή όλους τους σημαντικότερους προμηθευτές. Το ίδιο φαινόμενο παρατηρείται στην αγορά χαρτιού περιοδικών με ξύλο στην οποία οι μεγαλύτεροι πελάτες –Axel Springer Verlag ([<5%]*), Burda ([<5%]*), Gruner + Jahr ([<5%]*), IPC Magazines ([<5%]*)– έχουν ως πολλαπλές πηγές εφοδιασμού τις UPM-Kymmene, M-real/Myllykoski, Stora Enso και Haindl. Ακόμη και οι μικρότεροι πελάτες εφοδιάζονται από περισσότερες πηγές, αν και από λιγότερους προμηθευτές. Εντούτοις, επειδή αγοράζουν μικρότερες ποσότητες, συνήθως εφοδιάζονται από έναν ή δύο μεγάλους προμηθευτές και από δευτερεύοντες προμηθευτές.
102. Πέρα από αυτή την ανισορροπία μεγέθους και στις δύο πλευρές, υπάρχουν δυο ακόμη λόγοι για τους οποίους η αγοραστική ικανότητα ενδέχεται να μην είναι αρκετή για να εξουδετερώσει την πιθανή άσκηση παράλληλης oligοπωλιακής συμπεριφοράς. Πρώτον, η αλλαγή προμηθευτή απαιτεί χρόνο και συνεπάγεται κόστος. Σε αυτό θα μπορούσε να αποδοθεί το γεγονός ότι ορισμένοι πελάτες θεωρούν την αδιάκοπη επαγγελματική σχέση σημαντικότερη από την τιμή. Οι πελάτες είναι πρόθυμοι να δεχθούν υψηλότερες τιμές για να συνεχίσουν να έχουν την υπάρχουσα προσφορά, προκειμένου να αποφύγουν το κόστος μεταστροφής τους σε νέους προμηθευτές. Ένας από τους λόγους είναι το κόστος έναρξης μιας νέας μακροχρόνιας επιχειρηματικής σχέσης. Φαίνεται, επίσης, ότι αν και το τυποποιημένο χαρτί εφημερίδων είναι προϊόν πολύ βραχυπρόθεσμης χρήσης, δεν υπάρχει δυνατότητα πλήρους αντικατάστασης του προμηθευτή. Πράγματι, η παραγωγή διαφόρων προμηθευτών πρέπει να αντιστοιχεί σε κάθε αίθουσα πιεστηρίου, και σε ορισμένες περιπτώσεις σε κάθε πιεστήριο, για να εξασφαλίζεται η άριστη λειτουργία και δυνατότητα εκτύπωσης. Στις παραμέτρους που πρέπει να αξιοποιούνται άριστα περιλαμβάνονται η εφελκυστική δύναμη κατά τη διεύθυνση της χαρτοποιητικής μηχανής και εγκάρσιως καθώς και η επιμήκυνση, το πάχος, η ακαμψία, η λειότητα της επιφανείας και η απορροφητικότητα ελαίου και ύδατος του χαρτιού. Όταν ένας πελάτης έχει εξασφαλίσει την άριστη ποιότητα χαρτιού από μια συγκεκριμένη μηχανή στις αίθουσες πιεστηρίου στις οποίες πρέπει να διατηρείται αυτή η ποιότητα, είναι πολύ ευαίσθητος σε κάθε αλλαγή προμηθευτή. Κατά συνέπεια, η μεταστροφή προς νέους προμηθευτές είναι χρονοβόρα και ενδέχεται να αυξάνει τους κινδύνους.
103. Τα μέρη περιγράφουν τη μάλλον δυσχερή διαδικασία αλλαγής προμηθευτών, κατά την οποία πρέπει να ακολουθούνται διάφορα στάδια³⁷: i) εργαστηριακές δοκιμές για την επιβεβαίωση των φυσικών ιδιοτήτων του χαρτιού· ii) προκαταρκτική δοκιμαστική λειτουργία για να εκτιμηθεί η καταλληλότητα του χαρτιού και η συμπεριφορά του πιεστηρίου· iii) παρατεταμένη δοκιμαστική λειτουργία για την επιβεβαίωση της ικανότητας λειτουργίας· iv) σταδιακή αύξηση του όγκου για να εξομαλυνθεί το σύστημα εφοδιασμού, αποθήκευσης, εν γένει χειρισμού κλπ. Η διαδικασία απαιτεί γενικά διάστημα αρκετών μηνών. Επιπλέον, συνηθίζεται η χρησιμοποίηση νέων

---

³⁷ Έντυπο CO UPM-Kymmene/Haindl, σελ. 85

προμηθευτών και η απόρριψη πάγιων προμηθευτών να πραγματοποιείται σταδιακά κατά τη διάρκεια της απαιτούμενης περιόδου και όχι με απότομες αντικαταστάσεις.

104. Το γεγονός ότι οι πελάτες δεν ενδιαφέρονται μόνο για τις τιμές φαίνεται καθαρά από το ότι οι προμηθευτές, για να εξασφαλίσουν νέους πελάτες, πρέπει συνήθως να προσφέρουν σημαντικές μειώσεις. Η Norske Skog περιέγραψε στο έγγραφο της 24^{ης} Αυγούστου τον τρόπο με τον οποίο οι προμηθευτές προσέλκυαν νέους πελάτες, προσφέροντας έκπτωση γνωριμίας κατά [...] ³⁸. Το παράδειγμα αυτό υποδηλώνει ότι οι πελάτες είναι μάλλον απρόθυμοι να μεταστραφούν σε νέους προμηθευτές.
105. Ο δεύτερος παράγοντας που περιορίζει την αγοραστική ικανότητα είναι το γεγονός ότι οι μεγάλοι πελάτες που χρειάζονται μεγάλες ποσότητες χαρτιού αντιμετωπίζουν δυσκολίες να αντικαταστήσουν προμηθευτή για μεγάλες ποσότητες. Εάν ένας μεγάλος αγοραστής, όπως η Axel Springer ή η Associated Newspapers, προσπαθούσε να αντικαταστήσει τον προμηθευτή του 10% των αναγκών της, το ποσοστό αυτό θα αντιστοιχούσε σε ποσότητα 40-50 χιλιάτων. Αυτό θα ήταν εξαιρετικά δύσκολο, αν όχι αδύνατο, σε περιόδους φυσιολογικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, κατά τις οποίες οι μηχανές χαρτοποιίας λειτουργούν κατά ποσοστό 90% ή ανώτερο της παραγωγικής τους ικανότητας.
106. Τεχνολογική εξέλιξη. Η βιομηχανία χαρτοποιίας είναι μεταποιητική βιομηχανία. Η καινοτομία εμφανίζεται περισσότερο στη διαδικασία παραγωγής του χαρτιού και λιγότερο στα καθαυτό προϊόντα. Πράγματι, οι περισσότερες δαπάνες για E&A έχουν στόχο τη βελτίωση της διαδικασίας παραγωγής, μέσω της βελτίωσης της τεχνολογίας της μεθόδου και του ελέγχου της μεθόδου. Οι δαπάνες για E&A αυτού του είδους αναλαμβάνονται σε μεγάλο βαθμό από τους και σε συνεργασία με τους κατασκευαστές μηχανών χαρτοποιίας ³⁹ και ωφελούν όλους τους πελάτες (δηλαδή τις χαρτοβιομηχανίες). Για τον λόγο αυτό, είναι εύκολα διαθέσιμη η τελευταία τεχνολογία. Η εξέλιξη αυτή συνέβαλε στη μείωση του κόστους.
107. Οι βελτιώσεις στο ίδιο το προϊόν πραγματοποιήθηκαν μέσω της βελτίωσης των υφισταμένων ποιοτήτων αναφορικά με τη λευκότητα (ανακλαστικότητα) και την επιφάνεια του χαρτιού. Οι βελτιώσεις αυτές οφείλονται και στις εξελίξεις της μεθόδου παραγωγής. Ο βασικός στόχος είναι να χρησιμοποιούνται τα προϊόντα από τελικούς χρήστες σε υψηλότερες τιμές, εξασφαλίζοντας για το χαρτί υψηλότερη θέση στην αγορά.
108. Φραγμοί στη διείσδυση και στην επέκταση. Η βιομηχανία πολτού και χαρτιού έχει τα χαρακτηριστικά μιας άπαξ επένδυσης. Όπως ανέφεραν τα μέρη, κατά τα τελευταία πέντε έτη δεν εισήλθαν στην αγορά νέες εταιρείες παραγωγής χαρτιού εφημερίδων ή χαρτιού περιοδικών με ξύλο και είναι λιγότερο πιθανή η διείσδυση νέων εταιρειών κατά τα επόμενα έτη, για τους εξής λόγους: η είσοδος στην αγορά είναι δαπανηρή και συνεπάγεται υψηλούς κινδύνους και οι διαδικασίες αντικατάστασης προμηθευτών είναι συνήθως χρονοβόρες.
109. Τα πάγια κόστη, που είναι σε μεγάλο βαθμό εφάπαξ έξοδα σε αυτή τη βιομηχανία, αντιπροσωπεύουν κατά μέσον όρο ποσοστό 45%-55% και 35%-50% αντίστοιχα των

---

³⁸ Απάντηση στο άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ, της απόφασης, 24 Αυγούστου 2001, σελ. 17

³⁹ Υπάρχουν δύο ακόμη κατασκευαστές μηχανών χαρτοποιίας παγκοσμίως: οι Valmet και Voith Sulzer.

συνολικών δαπανών της βιομηχανίας παραγωγής χαρτιού εφημερίδων και χαρτιού περιοδικών με ξύλο. Η είσοδος στην αγορά δεν είναι δυνατό να γίνει σταδιακά. Απαιτεί την εγκατάσταση νέας μηχανής, η οποία έχει συνήθως παραγωγική ικανότητα από 250.000 έως 400.000 τόνους. Αυτό αντιστοιχεί στο 2%-4% της ζήτησης. Μια νέα εταιρεία δεν έχει τη δυνατότητα να προσαρμοστεί στις ανάγκες της ζήτησης κλείνοντας τις παλαιές μηχανές της. Το μεγαλύτερο μέρος των πραγματοποιούμενων δαπανών είναι εφάπαξ έξοδα και, σύμφωνα με τα μέχρι τώρα στοιχεία, η επιχείρηση ενδέχεται να είναι κερδοφόρα μόνον εάν η νέα μηχανή λειτουργεί με το 90% της παραγωγικής της ικανότητας.

110. Εντούτοις, τα μέρη ισχυρίζονται ότι δεν υπάρχουν εμπόδια στην επέκταση των υφισταμένων επιχειρήσεων. Σημαντικό ποσοστό, της τάξης του 50% περίπου, όλης της νέας παραγωγικής ικανότητας από το 1999 έως το 2002 προέρχεται από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Κατά την περίοδο αυτή υπάρχουν πέντε επενδυτικά σχέδια: ένα για κάθε μία από τις εταιρείες Palm, Norske Skog, Myllykoski, Enso Stora και Holmen. Ένα από τα δύο επενδυτικά σχέδια των μικρότερων εταιρειών είναι η νέα μονάδα χαρτοποιίας της Myllykoski στη Γερμανία. Το σχέδιο αυτό στηρίχθηκε στη σταθερή δέσμευση της Axel Springer να αγοράζει σημαντικό μέρος της παραγωγής αυτής της μονάδας επί ορισμένα έτη. Αυτό προσεγγίζει τη διαδικασία κάθετης ολοκλήρωσης σε κάποιο βαθμό. Ελάχιστοι μόνο πελάτες θα μπορούσαν να αγοράζουν ποσότητα 50.000 τόνων ή μεγαλύτερη από έναν προμηθευτή, χωρίς να καθίστανται εξαρτώμενοι από αυτόν τον προμηθευτή. Παρόμοιες προσπάθειες της Burda και της WAZ-Gruppe για κάθετη ολοκλήρωση απέτυχαν. Συνεπώς, είναι μάλλον απίθανο να επαναληφθεί αυτό το είδος συνεργασίας.

111. Το άλλο επενδυτικό σχέδιο ενός μικρού προμηθευτή, της Palm, θα αντιπροσωπεύει ποσοστό 20% περίπου της νέας παραγωγικής ικανότητας. Υπάρχουν, εντούτοις, διαφορές όσον αφορά την επέκταση της ικανότητας παραγωγής χαρτιού περιοδικών με ξύλο. Κατά την περίοδο μέχρι το 2003, το ποσοστό νέας ικανότητας παραγωγής χαρτιού των ποιοτήτων SC και LWC που θα δημιουργηθεί από μικρότερες εταιρείες είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο ποσοστό για το χαρτί εφημερίδων.

Εκτίμηση

A. Επίπτωση της προταθείσας πράξης στη διάρθρωση της αγοράς χαρτιού εφημερίδων

112. Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τα μερίδια αγοράς των σημαντικότερων προμηθευτών χαρτιού εφημερίδων στον EOX (με βάση τα αριθμητικά στοιχεία για το έτος 2000)⁴⁰:

Εταιρεία	Παραγωγική ικανότητα σε χιλιότονους	Μερίδιο αγοράς	Πωλήσεις σε χιλιότονους	Μερίδιο αγοράς
Stora Enso	[...]*	[20-25%]*	[...]*	[20-25%]*
UPM-Kymmene	[...]*	[10-15%]*	[...]*	[10-15%]*

⁴⁰ Τα στοιχεία για την παραγωγική ικανότητα αφορούν την εγκατεστημένη παραγωγική ικανότητα στη Δυτική Ευρώπη. Το 10% περίπου της παραγωγής εξάγεται.

Norske Skog	[...]*	[15-20%]*	[...]*	[10-15%]*
Holmen	[...]*	[10-15%]*	[...]*	[10-15%]*
Haindl	[...]*	[10-15%]*	[...]*	[5-10%]*
UPM-Kymmene/Haindl	[...]*	[25-30%]*	[...]*	[20-25%]*
UPM-Kymmene/Haindl – 4	[...]*	[20-25%]*	[...]*	[20-25%]*
Norske Skog/Haindl – 2	[...]*	[15-20%]*	[...]*	[15-20%]*
Τέσσερις μεγαλύτεροι προμηθευτές μετά τη συγχώνευση Μετά και τις δύο πράξεις		[70-80%]*		[60-70%]*
SCA	[...]*	[5-10%]*	[...]*	[5-10%]*
Myllykoski	[...]*	[<5%]*	[...]*	[<5%]*
Palm	[...]*	[<5%]*	[...]*	[<5%]*
Abitibi /Bridgewater	[...]*	[<5%]*	[...]*	[<5%]*
Matussiere & Forest	[...]*	[<5%]*	[...]*	[<5%]*
Perlen	[...]*	[<5%]*	[...]*	[<5%]*
Άλλοι	[...]*	[<5%]*	[...]*	[<5%]*
Εισαγωγές	-----	-----	[...]*	[5-10%]*
Σύνολο	12045	100%	11.720	100%

Πίνακας 2: Μεριδία αγοράς χαρτιού εφημερίδων· η πηγή βασίζεται στα αριθμητικά στοιχεία και τις εκτιμήσεις της UPM-Kymmene

113. Μετά την πρώτη συγχώνευση, το μερίδιο αγοράς της UPM-Kymmene/Haindl θα είναι [25-30%]* σε όρους παραγωγικής ικανότητας και [20-25%]* σε όρους πωλήσεων. Η Stora Enso θα είναι δεύτερη σε κοντινή απόσταση, με αντίστοιχα ποσοστά [20-25%]* και [20-25%]*. Εάν πραγματοποιηθεί και η δεύτερη πράξη, το μερίδιο της αγοράς της UPM-Kymmene θα είναι [20-25%]* και [20-25%]* αντίστοιχα και θα είναι η δεύτερη σε μέγεθος εταιρεία στην αγορά. Κατά συνέπεια, μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο να υπάρξει δεσπόζουσα θέση στην αγορά μιας μόνο εταιρείας ως αποτέλεσμα είτε της πρώτης είτε και των δύο από τις προταθείσες πράξεις.
114. Η Επιτροπή εξέτασε αν η εξεταζόμενη πράξη ενδέχεται να οδηγήσει στη δημιουργία συλλογικής δεσπόζουσας θέσης των τεσσάρων εταιρειών UPM-Kymmene/Haindl ([20-25%]*), Stora Enso ([20-25%]*), Norske Skog ([10-15%]*) και Holmen ([10-15%]*), με αποτέλεσμα το ποσοστό των τεσσάρων εταιρειών επί των πωλήσεων να ανέρχεται στο [60-70%]*. Σε όρους παραγωγικής ικανότητας το ποσοστό συγκέντρωσης των τεσσάρων εταιρειών θα ανερχόταν στο [70-80%]*. Το ποσοστό των υπολοίπων εταιρειών θα ήταν [5-10%]* της SCA, [5-10%]* της Myllykoski και [<5%]* της Palm επί των πωλήσεων. Σε περίπτωση που ολοκληρωθεί και η δεύτερη πράξη, το μερίδιο αγοράς των τεσσάρων σημαντικότερων εταιρειών θα ήταν [20-25%]* για την UPM-Kymmene/ Haindl-4, [20-25%]* για την Stora Enso, [15-20%]* για την Norske Skog/Haindl-2 και [10-15%]* για την Holmen.
115. Αύξηση της συγκέντρωσης. Η προταθείσα πράξη μειώνει τον αριθμό των σημαντικότερων εταιρειών της εν λόγω βιομηχανίας από πέντε σε τέσσερις. Σε επίπεδο ΕΟΧ, το ποσοστό συγκέντρωσης των τεσσάρων εταιρειών θα αυξηθεί από περίπου [50-60%]* σε περίπου [60-70%]* σε όρους πωλήσεων και από [60-70%]* σε [70-80%]* περίπου σε όρους παραγωγικής ικανότητας. Εάν υποθέσουμε ότι η συνεισφορά των ανεξάρτητων παραγωγών στον δείκτη Herfindahl-Hirschman-Index (*HHI*), είναι μηδενική, τότε ο *HHI* θα αυξηθεί από [...]* σε [...]* μετά την πρώτη πράξη ή κατά [...]* μονάδες το έτος 2000, σε [...]* μετά τη δεύτερη πράξη ($\Delta HHI = [...]*$). Και οι δύο εκτιμήσεις του επιπέδου του δείκτη *HHI* είναι συντηρητικές εκτιμήσεις, διότι καμία από αυτές δεν περιλαμβάνει το μερίδιο αγοράς του μικρότερου φορέα.

Εντούτοις, ο δείκτης ΗΗΙ θα εξακολουθήσει να είναι κάτω από το επίπεδο των 1800 μονάδων, το οποίο θεωρείται ως δείκτης υψηλής συγκέντρωσης στην αγορά.

116. Εξάλειψη ενός ανταγωνιστή. Η Haindl υπήρξε πρωτοπόρος στη χρησιμοποίηση πολύ μεγάλων ποσοτήτων ανακυκλωμένου χαρτιού για την παραγωγή χαρτιού εφημερίδων. Ορισμένοι πελάτες θεωρούν την Haindl παραγωγό υψηλού βαθμού καινοτομίας, προσανατολισμένο προς τις ανάγκες των πελατών. Η διάρθρωση του κόστους της παρουσιάζει σχετικές διαφορές από αυτή των άλλων σημαντικότερων προμηθευτών, ιδίως στην αγορά χαρτιού εφημερίδων. [Πράγματι, η Haindl είναι]*. Τα χαμηλά οριακά κόστη αυξάνουν την ισχύ της Haindl στην αγορά. Η εξαγορά της Haindl θα είχε, συνεπώς, ως αποτέλεσμα την έξοδο ενός σημαντικού ανεξάρτητου ανταγωνιστή από την αγορά χαρτιού εφημερίδων.

B. Επίπτωση της πράξης στη διάρθρωση της αγοράς χαρτιού περιοδικών με ξύλο

117. Μετά τις δύο συγκεντρώσεις, τα μερίδια αγοράς των σημαντικότερων προμηθευτών χαρτιού περιοδικών με ξύλο στον ΕΟΧ θα είναι τα ακόλουθα (με βάση τα αριθμητικά στοιχεία για το έτος 2000)⁴¹:

Εταιρεία	Παραγωγική ικανότητα σε χιλιότονους	Μερίδιο αγοράς	Πωλήσεις σε χιλιότονους	Μερίδιο αγοράς
UPM-Kymmene	[...]*	[25-30%]*	[...]*	[20-25%]*
Stora Enso	[...]*	[20-25%]*	[...]*	[20-25%]*
M-Real/Myllykoski	[...]*	[10-15%]*	[...]*	[15-20%]*
Haindl	[...]*	[5-10%]*	[...]*	[5-10%]*
UPM-Kymmene/Haindl	[...]*	[35-40%]*	[...]*	[30-35%]*
UPM-Kymmene/Haindl – 4	[...]*	[30-35%]*	[...]*	[25-30%]*
Οι τρεις μεγαλύτεροι προμηθευτές μετά τη συγχώνευση Μετά την πρώτη πράξη	[...]*	[70-80%]*	[...]*	[70-80%]*
Οι τρεις μεγαλύτεροι προμηθευτές μετά τη συγχώνευση Μετά τη δεύτερη πράξη	[...]*	[60-70%]*	[...]*	[60-70%]*
Burgo	[...]*	[5-10%]*	[...]*	[5-10%]*
Norske Skog	[...]*	[5-10%]*	[...]*	[5-10%]*
Norske Skog/Haindl – 2	[...]*	[10-15%]*	[...]*	[10-15%]*
SCA	[...]*	[5-10%]*	[...]*	[5-10%]*
Sappi	[...]*	[<5%]*	[...]*	[<5%]*
Άλλοι	[...]*	[5-10%]*	[...]*	[<5%]*
Εισαγωγές	-----	-----	[...]*	[<5%]*
Σύνολο	12689	100%	9677	100%

Πηγή: Κοινοποιούντα μέρη

118. Αύξηση της συγκέντρωσης και μείωση του αριθμού των φορέων της αγοράς. Η πρώτη πράξη θα είχε ως αποτέλεσμα να ανέλθει το μερίδιο των τριών σημαντικότερων προμηθευτών σε [70-80%]* σε όρους παραγωγικής ικανότητας (UPM-Kymmene [30-

⁴¹ Τα στοιχεία για την παραγωγική ικανότητα αφορούν τις εγκατεστημένες παραγωγικές ικανότητες στη Δυτική Ευρώπη. Το 23% περίπου της παραγωγής εξάγεται.

35%]*, Stora Enso [20-25%]*, M-real/Mylykoski [15-20%]*) και σε [70-80%]* σε όρους πωλήσεων (UPM-Kymmene [30-35%]*, Stora Enso [20-25%]*, M-Real/Mylykoski [15-20%]*). Εάν πραγματοποιηθεί η δεύτερη συγκέντρωση, η UPM-Kymmene θα απολέσει μερίδιο αγοράς [5-10%]* προς όφελος της Norske Skog και οι σημαντικότεροι τρεις προμηθευτές θα αντιπροσώπευαν το [60-70%]* της αγοράς σε όρους παραγωγικής ικανότητας και το [60-70%]* σε όρους πωλήσεων. Εάν υποθέσουμε ότι η συμβολή των ανεξάρτητων προμηθευτών στον δείκτη Herfindahl-Hirschman-Index (*HHI*) είναι μηδενική, τότε ο *HHI* θα αυξηθεί από [...] σε [...] μονάδες μετά την πρώτη πράξη ή κατά [...] μονάδες. Η δεύτερη πράξη θα έχει ως αποτέλεσμα να μειωθεί ο *HHI* στις [...] μονάδες, μειώνοντας τις μονάδες αύξησης του δείκτη συγκέντρωσης σε [...]*.

119. Αν και η εξεταζόμενη πράξη αυξάνει τον βαθμό συγκέντρωσης στην αγορά, μειώνει τη συμμετρία μεταξύ των τριών σημαντικότερων φορέων. Μετά και τις δύο πράξεις, η συμμετρία μεταξύ αυτών των φορέων της αγοράς θα μειωθεί. Η UPM, η οποία πριν από τις πράξεις έχει μερίδιο αγοράς παρόμοιο με αυτό της Enso Stora, θα αυξήσει το μερίδιο αγοράς της και θα αναδειχθεί σε επικεφαλής της αγοράς. Επιπλέον, εάν πραγματοποιηθεί η δεύτερη πράξη, θα ισχυροποιηθεί η θέση της Norske Skog, το μερίδιο αγοράς της οποίας θα είναι ελαφρά υψηλότερο από αυτό της Haindl πριν από τις εξεταζόμενες πράξεις.

120. Πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι ο μικρότερος από τους τρεις σημαντικότερους προμηθευτές της αγοράς, η M-real/Mylykoski, αποτελείται από δύο εταιρείες οι οποίες είναι συνδεδεμένες με συμφωνίες παραγωγής και πωλήσεων (βλέπε ανωτέρω). Από τη συνολική παραγωγική ικανότητα των [...] χιλιάτων που αποδίδεται στις M-real και Mylykoski, οι [...] χιλιάτοι αποτελούν αντικείμενο κοινών επιχειρήσεων παραγωγής των δύο εταιρειών. Πρέπει, συνεπώς, να εξετασθεί αν οι δύο εταιρείες θα δρουν ως μία οντότητα όσον αφορά τις αποφάσεις για επενδύσεις στον τομέα της παραγωγικής ικανότητας με οποιαδήποτε μορφή συντονισμού.

121. Εξάλειψη ανταγωνιστή. Όπως συμβαίνει και στην αγορά χαρτιού εφημερίδων, στην αγορά χαρτιού περιοδικών με ξύλο η Haindl θεωρείται από ορισμένους πελάτες ως ιδιαίτερα καινοτόμος παραγωγός, προσανατολισμένος με βάση τις ανάγκες των πελατών. Κατά τα τελευταία πέντε έτη, η Haindl ανέπτυξε μεγάλη δραστηριότητα στην αγορά χαρτιού περιοδικών με ξύλο, εφόσον αντιπροσωπεύει το [...] της συνολικής αύξησης της παραγωγικής ικανότητας. Κατά συνέπεια, η εξαγορά της Haindl θα είχε ως αποτέλεσμα την έξοδο ενός σημαντικού ανεξάρτητου ανταγωνιστή από την αγορά χαρτιού περιοδικών με ξύλο.

122. Βάσει των ανωτέρω στοιχείων, εκτιμάται ότι η προταθείσα πράξη θα επέφερε μεταβολές στη διάρθρωση της αγοράς και για τον λόγο αυτό είναι απαραίτητο να εξετασθεί διεξοδικότερα αν θα ήταν δυνατό να οδηγήσουν στη δημιουργία συλλογικής δεσπόζουσας θέσης στις αγορές χαρτιού εφημερίδων και χαρτιού περιοδικών με ξύλο αντίστοιχα.

Γ. Τα χαρακτηριστικά των αγορών και δεκτικότητά τους στη δημιουργία συλλογικής δεσπόζουσας θέσης

123. Η συγχώνευση θα έχει ως αποτέλεσμα τη σχετική αύξηση της διαφάνειας και τον περιορισμό της αβεβαιότητας της αγοράς, που απεικονίζεται στη μείωση των μεγαλύτερων προμηθευτών από πέντε σε τέσσερις για την αγορά χαρτιού εφημερίδων και από τέσσερις σε τρεις μεγάλους προμηθευτές για την αγορά χαρτιού περιοδικών με

ξύλο αντίστοιχα. Εξετάζοντας τα χαρακτηριστικά της αγοράς, η Επιτροπή εντόπισε ορισμένα στοιχεία που θα οδηγούσαν ενδεχομένως στη δημιουργία συλλογικής δεσπόζουσας θέσης και ορισμένα άλλα που δεν συμβάλλουν σε αυτό.

124. Στην κοινοποίηση αιτιάσεων της, η Επιτροπή θεώρησε ότι τα χαρακτηριστικά της αγοράς είναι δεκτικά στη δημιουργία συλλογικής δεσπόζουσας θέσης. Η Επιτροπή εμμένει στην άποψη ότι τα προϊόντα παρουσιάζουν επαρκή βαθμό ομοιογένειας, η ζήτηση είναι σε μεγάλο βαθμό ανελαστική, η αγοραστική ικανότητα είναι περιορισμένη και υπάρχουν μεγάλα εμπόδια εισόδου στην αγορά.
125. Εντούτοις, αφού εξέτασε προσεκτικά την απάντηση των μερών στην κοινοποίηση αιτιάσεων, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι ορισμένα στοιχεία δεν διευκολύνουν τη δημιουργία συλλογικής δεσπόζουσας θέσης. Ειδικότερα, η περιορισμένη σταθερότητα των μεριδίων αγοράς, η έλλειψη διαφάνειας ως προς τα σχέδια επέκτασης της παραγωγικής ικανότητας πριν την αναγγελία μιας ανάληψης υποχρέωσης και η έλλειψη συμμετρίας των διαρθρώσεων του κόστους όσον αφορά τα διάφορα στοιχεία του οδηγούν προς άλλη κατεύθυνση.
126. Χάρη του ανταγωνισμού, θα έπρεπε να εξετασθεί η πιθανή ύπαρξη μηχανισμών συντονισμού, που αναλύονται στην κοινοποίηση αιτιάσεων, και η βιωσιμότητά τους, πριν να συναχθεί οριστικό συμπέρασμα.

Δ. Δυνατότητα συντονισμού

127. Η δυνατότητα παράλληλης συμπεριφοράς θα εξαρτηθεί από τη διαφάνεια των επενδυτικών αποφάσεων και τη διαθεσιμότητα μηχανισμού που θα επέτρεπε στις εταιρείες να συντονίζουν τη δράση τους. Στην κοινοποίηση αιτιάσεων της, η Επιτροπή εξέφρασε την πεποίθηση ότι είχε εντοπίσει δύο μηχανισμούς συντονισμού (ενός βραχυπρόθεσμου και ενός μακροπρόθεσμου), ο οποίος θα επέτρεπε στους μεγαλύτερους προμηθευτές να περιορίζουν μονομερώς τα επίπεδα της παραγωγικής τους ικανότητας για να επιτύχουν ή για να διατηρήσουν τεχνητά τις τιμές σε υψηλά επίπεδα. Οι ίδιοι μηχανισμοί θεωρήθηκε ότι είναι δυνατό να εφαρμοσθούν και στις δύο αγορές σχετικού προϊόντος: του χαρτιού εφημερίδων και του χαρτιού περιοδικών με ξύλο. Στις κατωτέρω παραγράφους περιγράφονται αυτοί οι μηχανισμοί και εξηγείται γιατί σε τελική ανάλυση δεν θεωρήθηκαν επαρκείς για να εξασφαλίσουν τη λειτουργία του συντονισμού σε αυτές τις αγορές.

Μηχανισμοί συντονισμού που εντοπίζονται στην κοινοποίηση αιτιάσεων

128. Όπως αναφέρεται στην κοινοποίηση αιτιάσεων, ο συντονισμός θα ήταν δυνατό να επιτυγχάνεται μέσω δύο μηχανισμών:
- πρώτον, μέσω του συντονισμού των επενδύσεων σε νέες παραγωγικές ικανότητες, με στόχο τον περιορισμό της παραγωγικής ικανότητας στην αγορά που θα έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση του επιπέδου των μέσων τιμών μακροπρόθεσμα·
  - δεύτερον, μέσω του συντονισμού των διακοπών της παραγωγής, για τη στήριξη των τιμών κατά τη διάρκεια περιόδου μείωσης της ζήτησης (δεν είναι αναγκαίος ο βραχυπρόθεσμος συντονισμός σε περίοδο με υψηλό επίπεδο ζήτησης).

129. Ο συντονισμός των επενδύσεων για τη δημιουργία νέων παραγωγικών ικανοτήτων θεωρήθηκε ότι πραγματοποιείται μέσω διαδικασίας αναγγελιών και ανταγωνιστικών αναγγελιών. Όλοι οι φορείς της αγοράς διαθέτουν ένα σύνολο δυνητικών επενδυτικών σχεδίων, δηλαδή πιθανούς χώρους στους οποίους θα μπορούσαν να εγκαταστήσουν νέες μηχανές χαρτοποιίας. Κατά τη διαδικασία λήψης επενδυτικών αποφάσεων εμπλέκονται ορισμένες παράμετροι που σε τελευταία ανάλυση συνδέονται με την αποδοτικότητα της επένδυσης. Στην κοινοποίηση αιτιάσεων της, η Επιτροπή προέβαλε το επιχείρημα ότι ένα παιχνίδι αναγγελιών, με τις οποίες οι μεγαλύτεροι προμηθευτές θα κοινοποιούσαν τα επενδυτικά τους σχέδια, θα διευκόλυνε τον συντονισμό της συμπεριφοράς τους. Μέλη του ολιγοπωλίου θα απέφευγαν να πραγματοποιήσουν επενδύσεις, ή να καθυστερήσουν τις επενδύσεις τους, βάσει των αναγγελιών άλλων ολιγοπωλίων (βλέπε παραγράφους 83 και 84), έτσι ώστε οι νέες επενδύσεις να μην υπονομεύουν τον κοινό στόχο, που επιδιώκεται και από τον κάθε παραγωγό χωριστά, της μείωσης της παραγωγικής ικανότητας στην αγορά και, κατά συνέπεια, την επίτευξη υψηλότερης αποδοτικότητας της επένδυσης.
130. Ο συντονισμός των διακοπών της παραγωγής θεωρήθηκε στην κοινοποίηση αιτιάσεων ως πρόσθετος μηχανισμός που θα μπορούσε να συγκρατήσει την παραγωγική ικανότητα σε στενά επίπεδα στις περιόδους του οικονομικού κύκλου κατά τις οποίες η ζήτηση είναι χαμηλή. Κατά τις περιόδους αυτές, είναι πράγματι πιθανό η παραγωγική ικανότητα της αγοράς, να υπερβεί σημαντικά τα επίπεδα της ζήτησης, με πιθανή συνέπεια τη μεγάλη μείωση των τιμών. Ο συντονισμός των διακοπών της παραγωγής, δηλαδή το προσωρινό κλείσιμο μηχανών χαρτοποιίας, θα περιόριζε προσωρινά τον εφοδιασμό της αγοράς. Είτε μέσω αναγγελιών, είτε μέσω της διάδοσης πληροφοριών σχετικά με τη διακοπή της παραγωγικής διαδικασίας, κάθε ένας από τους εκπροσώπους των ολιγοπωλίων στην αγορά χαρτιού εφημερίδων και στην αγορά χαρτιού περιοδικών με ξύλο θα έδιναν το μήνυμα ότι οφείλουν να διακόψουν τη λειτουργία των μηχανών τους και να μην παράγουν χαρτί που θα δημιουργούσε κίνδυνο μείωσης των τιμών στην αγορά.
131. Στην κοινοποίηση αιτιάσεων, η Επιτροπή θεώρησε ότι το αποτέλεσμα του συντονισμού θα ήταν εφικτό, κυρίως λόγω των μηχανισμών αντιποίνων. Όσον αφορά τον συντονισμό των επενδύσεων για τη δημιουργία νέων παραγωγικών ικανοτήτων, ο μηχανισμός αντιποίνων θα συνίστατο στην απλή απειλή ότι άλλοι εκπρόσωποι ολιγοπωλίων θα εμπλέκονταν σε έναν αγώνα δρόμου επενδύσεων που θα είχε σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία υπερβάλλουσας παραγωγικής ικανότητας, την κατάρρευση των τιμών και, σε τελική ανάλυση, τη χαμηλή κερδοφορία της βιομηχανίας στο σύνολό της. Η απειλή αυτή θα ήταν επαρκής, ώστε να αποτρέψει τις εταιρείες από το να αθετήσουν τα συμφωνηθέντα. Η Επιτροπή εξέτασε επίσης αν ο συντονισμός θα στηριζόταν και από τον μηχανισμό αντιποίνων που εξηγείται στην επόμενη παράγραφο.
132. Όσον αφορά τον συντονισμό των διακοπών της παραγωγής, ο μηχανισμός αντιποίνων θα συνίστατο στο να στραφούν οι άλλες εταιρείες του ολιγοπωλίου κατά των πελατών του αθετούντος. Τα μέλη του ολιγοπωλίου θα προσέφεραν χαμηλότερες τιμές σε ατομική βάση στους πελάτες του αθετούντος τη συμφωνία, έτσι ώστε να ακυρώσουν τα περιθώρια κέρδους του. Αυτό θα ήταν εφικτό, διότι οι σημαντικότεροι προμηθευτές θα διέθεταν επαρκείς πληροφορίες για το ποιοι είναι οι πελάτες του αθετούντος και διότι θα είχαν τη δυνατότητα να αυξήσουν τις παραδόσεις τους σε αυτούς τους πελάτες, για τρεις βασικούς λόγους: (i) εφόσον η κατάσταση αυτή θα παρουσιαζόταν σε περίοδο χαμηλής ζήτησης, όλα τα μέρη του ολιγοπωλίου θα

διέθεταν επαρκή εφεδρική παραγωγική ικανότητα· (ii) θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν μηχανές εναλλασσόμενης χρήσης⁴² για να αυξήσουν την παραγωγή της ζητούμενης ποιότητας χαρτιού· (iii) εάν αυτό δεν αρκούσε, θα μπορούσαν να διοχετεύσουν στην Ευρώπη ορισμένες από τις ποσότητες που προορίζονται για εξαγωγές⁴³.

Απάντηση στην κοινοποίηση αιτιάσεων και συμπεράσματα της Επιτροπής

133. Στην απάντησή τους στην κοινοποίηση αιτιάσεων, τα μέρη εξέτασαν τα θέματα που αφορούν τη σκοπιμότητα και τη βιωσιμότητα του συντονισμού είτε των επενδύσεων σε νέα παραγωγική ικανότητα είτε της διακοπής της παραγωγής. Παρουσίασαν εκτενή επιχειρήματα σύμφωνα με τα οποία είναι αδύνατο οι προαναφερθέντες μηχανισμοί να έχουν σαν αποτέλεσμα τον σιωπηρό συντονισμό. Προέβαλαν κυρίως το επιχείρημα ότι ο συντονισμός δεν ήταν ούτε εφικτός ούτε βιώσιμος, όσον αφορά τόσο τις επενδύσεις σε νέα παραγωγική ικανότητα όσο και τη διακοπή της παραγωγικής διαδικασίας. Αφού μελέτησε τα επιχειρήματά τους, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι θα ήταν δύσκολο να επιτευχθεί συντονισμός στις επενδύσεις. Εντούτοις, διαπιστώνει ότι είναι ενδεχομένως δυνατός ο συντονισμός για τη διακοπή της παραγωγής στις αγορές χαρτιού εφημερίδων και χαρτιού περιοδικών με ξύλο.
134. Όσον αφορά τον συντονισμό των επενδύσεων για τη δημιουργία νέας παραγωγικής ικανότητας, τα μέρη εξέφρασαν την άποψη ότι ο μηχανισμός αυτός δεν ήταν εφικτός για τρεις βασικούς λόγους. Πρώτον, τα μέρη θεωρούν ότι θα ήταν αδύνατη η επίτευξη συμφωνίας για συντονισμό της συμπεριφοράς, κυρίως με σιωπηρό τρόπο. Τα μέρη ανέφεραν ότι είναι δύσκολο να καθοριστούν επενδύσεις, εφόσον πραγματοποιούνται ανακατασκευές και σταδιακή αύξηση της παραγωγικότητας, να διαμορφωθεί πρόγραμμα εκ περιτροπής επενδύσεων και να υπάρξει συμφωνία για κατανομή της παραγωγικής ικανότητας μεταξύ τους. Δεύτερον, τα μέρη ισχυρίστηκαν ότι οι αναγγελθείσες επενδύσεις είναι αμετάκλητες και, κατά συνέπεια, δεν υπάρχει δυνατότητα για παιχνίδι αποστολής μηνυμάτων. Τέλος, ισχυρίστηκαν ότι δεν υπάρχει επαρκής διαφάνεια στην αγορά για να επιτευχθεί σιωπηρή συμφωνία πριν από τη στιγμή της ανάληψης της επενδυτικής δέσμευσης. Τα μέρη ανέπτυξαν επίσης το επιχείρημα ότι ο συντονισμός των επενδύσεων σε νέα παραγωγική ικανότητα δεν θα ήταν βιώσιμος για δύο βασικούς λόγους: τα κίνητρα παραπλάνησης και την έλλειψη αξιόπιστης τιμωρίας.
135. Η Επιτροπή, αφού εξέτασε τα στοιχεία που έδωσαν τα μέρη, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι είναι απίθανο τα μέλη του ολιγοπωλίου να χρησιμοποιούν τις

---

⁴² Τρεις από τους σημαντικότερους προμηθευτές διαθέτουν μηχανές εναλλασσόμενης χρήσης (Stora Enso, Haindl και Myllykoski). Μετά τις δύο συγχωνεύσεις, τόσο η UPM-Kymmene όσο και η Norske Skog θα διαθέτουν μηχανές εναλλασσόμενης χρήσης. Οι μηχανές αυτές είναι μηχανές χαρτοποιίας που είναι σε θέση να παράγουν και χαρτί εφημερίδων και χαρτί περιοδικών (στις περισσότερες περιπτώσεις της ποιότητας SC-B). Ο απαιτούμενος χρόνος μετάβασης από την παραγωγή του ενός χαρτιού στο άλλο είναι περιορισμένος (από ορισμένες ώρες έως 1-2 εβδομάδες) και το κόστος δεν είναι υψηλό. Οι μηχανές αυτές έχουν το πλεονέκτημα ότι προσφέρουν μεγαλύτερη ευελιξία μεταστροφής της ικανότητας παραγωγής από το ένα χαρτί στο άλλο. Όπως ανέφεραν τα μέρη, οι μηχανές εναλλασσόμενης χρήσης θα μπορούσαν να έχουν σημαντική επίπτωση στην υφιστάμενη παραγωγική ικανότητα. Αυτές οι δυνατότητες μεταστροφής της παραγωγής μπορεί να παρέχουν τη δυνατότητα για τη λήψη βραχυπρόθεσμων αντιποίνων μεταξύ των σημαντικότερων προμηθευτών.

⁴³ Στον ΕΟΧ, το 10% της παραγωγής χαρτιού εφημερίδων εξάγεται· ποσοστό άνω του 20% της παραγωγής χαρτιού περιοδικών με ξύλο εξάγεται.

αναγγελίες για να συντονίσουν σιωπηρά τη συμπεριφορά τους σε θέματα επενδύσεων σε νέα παραγωγική ικανότητα. Λόγω έλλειψης διαφάνειας, θα είναι απίθανο να υπάρξει και να διατηρηθεί ο συντονισμός. Πρώτον, για να είναι τα μέλη των ολιγοπωλίων σε θέση να κάνουν σημαντικές αναγγελίες, οι οποίες θα είχαν επίπτωση στη συμπεριφορά των άλλων ανταγωνιστών, η Επιτροπή θεωρεί ότι θα έπρεπε να υπάρχει επαρκής διαφάνεια, ώστε να διαπιστωθεί αν ένα επενδυτικό σχέδιο θα είχε το απαιτούμενο ποσοστό απόδοσης. Διαφορετικά, οι αναγγελίες δεν θα λαμβάνονταν σοβαρά υπόψη από τις άλλες εταιρείες και δεν θα είχαν καμία επίπτωση στις επενδυτικές τους αποφάσεις. Δεν φαίνεται όμως να συμβαίνει αυτό. Επιπλέον, στην Ευρώπη πραγματοποιούνται σχετικά λίγες αναγγελίες και οι περισσότερες από αυτές υλοποιούνται στην πράξη, σε αντίθεση με την κατάσταση που επικρατεί στις ΗΠΑ. Δεύτερον, για να στηριχθεί ο συντονισμός, δηλαδή για να εμποδιστεί ένα μέλος του ολιγοπωλίου να πραγματοποιήσει υπερβολικά μεγάλη επένδυση ή υπερβολικά σύντομα, τα μέλη του ολιγοπωλίου θα έπρεπε να προλάβουν οποιαδήποτε παρέκκλιση από τον σιωπηρά συμφωνηθέντα στόχο. Με άλλα λόγια, θα έπρεπε να είναι σε θέση να εντοπίζουν οιονδήποτε θα αθετούσε ενδεχομένως τη συμφωνία και να αποτρέπουν την αθέτηση με κάποια αξιόπιστη απειλή αντιποίνων. Εντούτοις, από την έρευνα προέκυψε ότι είναι απίθανο τα μέλη των ολιγοπωλίων να μπορούν να πληροφορηθούν ένα επενδυτικό σχέδιο μιας εταιρείας που αθετεί τον στόχο του σιωπηρού συντονισμού πριν να καταστεί η επένδυση αμετάκλητη. Χωρίς επαρκή διαφάνεια, αυτό σημαίνει ότι οποιαδήποτε αναγγελία από τα μέλη των ολιγοπωλίων δεν θα μπορούσε να αποτρέψει τις ανεπιθύμητες επενδύσεις. Από την άλλη, εάν πραγματοποιηθεί η δέσμευση για την επένδυση, οποιαδήποτε απειλή αντιποίνων δεν θα ήταν αξιόπιστη, διότι η εφαρμογή της θα ήταν υπερβολικά δαπανηρή.

136. Όσον αφορά τον συντονισμό σε θέματα διακοπής της παραγωγής, τα μέρη προέβαλαν κατ' αρχήν το επιχείρημα ότι ο μηχανισμός αυτός δεν είχε επίπτωση στις τιμές⁴⁴. Στη συνέχεια ισχυρίστηκαν ότι δεν ήταν δυνατό ούτε να καθορίσουν ούτε να εντοπίσουν τη διακοπή της παραγωγής, λόγω έλλειψης διαφάνειας. Υποστήριξαν ότι η προσωρινή διακοπή της παραγωγής μπορεί να λαμβάνει τόσο πολλές μορφές που είναι αδύνατο να αναγνωρίζουν οι εταιρείες πότε θα έπρεπε να συντονιστούν· θα ήταν επίσης πολύ δύσκολο να καθοριστεί ο ιδανικός ρυθμός λειτουργίας σε μια δεδομένη χρονική στιγμή. Ανέφεραν επίσης ότι δεν είναι δυνατό να εντοπισθεί αυτός που αθετεί τη συμφωνία. Κατά συνέπεια, τα μέλη των ολιγοπωλίων θα είχαν μεγάλα κίνητρα να παραπλανήσουν τους ανταγωνιστές τους, μόλις θα είχαν τη δυνατότητα να το πράξουν. Τέλος, ισχυρίστηκαν ότι η τιμωρία κάποιου που αθέτησε συμφωνία για την προσωρινή διακοπή της παραγωγής θα ήταν εξαιρετικά δαπανηρή και μη αξιόπιστη.

137. Εντούτοις, η Επιτροπή δεν συμερίζεται την άποψη των μερών ότι δεν είναι πιθανή η ύπαρξη παράλληλων στρατηγικών λήψης αποφάσεων για την προσωρινή διακοπή της παραγωγής στις αγορές χαρτιού εφημερίδων και χαρτιού περιοδικών με ξύλο αντίστοιχα. Πρώτον, η Επιτροπή δεν συμφωνεί ότι η διακοπή της παραγωγής δεν έχει επίπτωση στις τιμές. Πράγματι, η UPM-Kymmene το παραδέχεται, όταν αναφέρει ότι «η προσωρινή διακοπή της παραγωγής μπορεί να επιβραδύνει τον ρυθμό μείωσης των τιμών σε συνθήκες μείωσης της ζήτησης στην αγορά»⁴⁵. Συνεπώς, είναι δύσκολο να ισχυριστεί κανείς ότι είναι δυνατό να αποκρυβεί από τους φορείς της αγοράς η διακοπή

---

⁴⁴ Η Norske Skog-Lexecon (σελ. 31) ανέφερε ότι «Όσον αφορά τις ετήσιες συμβάσεις, η προσωρινή διακοπή της παραγωγής δεν είναι δυνατό να επηρεάσει τις τιμές»

⁴⁵ Απάντηση της UPM-Kymmene στην κοινοποίηση αιτιάσεων, σελ. 11

της παραγωγής, εφόσον υπάρχει διαφάνεια στο θέμα αυτό μέσα από διάφορους διαύλους επικοινωνίας. Οι προμηθευτές συνήθως ενημερώνουν τους πελάτες τους για επικείμενη διακοπή της λειτουργίας μηχανών οι οποίες εφοδιάζουν έναν συγκεκριμένο πελάτη. Αυτό έχει επιβεβαιωθεί από τα όσα ανέφερε ένας από τους σημαντικότερους ανταγωνιστές. Επειδή οι πελάτες εφαρμόζουν πολιτική εφοδιασμού από πολλαπλές πηγές, τα μέλη των ολιγοπωλίων εφοδιάζουν πολύ συχνά τους ίδιους πελάτες. Επιπλέον, υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία στην αγορά για τα επίπεδα των αποθεμάτων και τα επίπεδα διακοπής της παραγωγής.

138. Δεύτερον, η Επιτροπή πιστεύει ότι τα διαθέσιμα μέσα αντιποίνων είναι αξιόπιστα. Όταν ένας ανταγωνιστής αθετεί συμφωνίες, οι υπόλοιποι σημαντικότεροι προμηθευτές μπορούν να λάβουν επιθετικά μέτρα, χωρίς να είναι αναγκασμένοι να μεταβάλουν τις τιμές για όλους τους υπόλοιπους πελάτες τους. Αυτό ενδέχεται να οδηγήσει ορισμένους πελάτες να αποσύρουν ολόκληρη ή μέρος της ζήτησής τους από τον αθετούντα και να αντικαταστήσουν την προσφορά του με αυτή των άλλων σημαντικότερων προμηθευτών, με αποτέλεσμα να μειωθούν οι τιμές τις οποίες καταβάλλουν οι σημαντικότεροι πελάτες του αθετούντος. Επιπλέον, όπως εξηγείται στην κοινοποίηση αιτιάσεων, σε περίοδο χαμηλής ζήτησης, υπάρχουν διαθέσιμες παραγωγικές ικανότητες για να στηρίξουν, εάν χρειασθεί, τη λήψη αντιμέτρων. Οι παραγωγικές αυτές ικανότητες ενδέχεται να χρησιμοποιούνται σε βάρος σημαντικών πελατών ενός αθετούντος, χωρίς να πλήττεται η αγορά στο σύνολό της. Αυτό είναι αξιόπιστο, εφόσον οι σημαντικότεροι πελάτες των μεγαλύτερων προμηθευτών είναι συνήθως πολύ γνωστοί στους άλλους προμηθευτές. Αυτό συνάγεται από το έντυπο CO της UPM-Kymmene, στο οποίο αναγράφονται οι βασικοί πελάτες της UPM-Kymmene και οι προμηθευτές τους, πλην της UPM-Kymmene. Επιπλέον, ο αριθμός των μηχανών εναλλασσόμενης χρήσης και η αντίστοιχη παραγωγική τους ικανότητα δεν είναι οριακά και οι εξαγωγές δεν βασίζονται κυρίως σε μακροχρόνιες συμβάσεις. Και τα δύο αυτά στοιχεία είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν ως εναλλακτικές πηγές παραγωγικής ικανότητας και, κατά συνέπεια, ως αξιόπιστος μηχανισμός επιβολής κυρώσεων. Τέλος, τα μέρη δεν εξήγησαν γιατί διευθυντικά στελέχη ορισμένων σημαντικών χαρτοβιομηχανιών αναφέρουν δημοσίως σε διάφορους χώρους ότι είναι έτοιμοι να διακόψουν προσωρινά την παραγωγή, εάν αυτό χρειαστεί, για να διατηρήσουν την ισορροπία ανάμεσα στην προσφορά και τη ζήτηση.

139. Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο προαναφερθείς μηχανισμός συντονισμού των επενδύσεων δεν θα στήριζε τη δημιουργία μηχανισμού σιωπηρού συντονισμού στις αγορές χαρτιού εφημερίδων και χαρτιού περιοδικών με ξύλο αντίστοιχα. Εντούτοις, εμμένει στην άποψη ότι δεν είναι δυνατό να αποκλεισθεί ο σιωπηρός συντονισμός για την προσωρινή διακοπή της παραγωγής ως πιθανός μηχανισμός συντονισμού, που θα μπορούσε να στηρίζει τη δημιουργία συλλογικής δεσπόζουσας θέσης των μεγαλύτερων προμηθευτών χαρτιού εφημερίδων και χαρτιού περιοδικού με ξύλο. Εντούτοις, όπως εξηγείται στις επόμενες παραγράφους, ο συντονισμός αυτός θα μπορούσε να υπονομευθεί από τη δράση των μικρότερων προμηθευτών της αγοράς.

Η ικανότητα των μικρότερων φορέων να υπονομεύσουν την σε βάρος του ανταγωνισμού συμπεριφορά των σημαντικότερων προμηθευτών

140. Στην κοινοποίηση αιτιάσεων, η Επιτροπή ανέφερε το επιχείρημα ότι οι δευτερεύοντες προμηθευτές δεν θα είχαν ισχυρά κίνητρα να στραφούν εναντίον των σημαντικότερων προμηθευτών, ιδίως εφόσον θα μπορούσαν να επωφεληθούν από την αύξηση του επιπέδου των μέσων τιμών. Αναφέρει επίσης ότι η Norske Skog θα ήταν

απρόθυμη να παραβιάσει την πειθαρχία στην αγορά χαρτιού περιοδικών με ξύλο, επειδή αυτό θα είχε ενδεχομένως αρνητική επίπτωση στην αγορά χαρτιού εφημερίδων. Αντιστρόφως, η M-Real/Myllykoski θα ήταν απρόθυμη να παραβιάσει τον συντονισμό στην αγορά χαρτιού εφημερίδων. Εντούτοις, μετά από προσεκτική εξέταση των διαφόρων ανταγωνιστών, θεωρείται απίθανο να είναι οι σημαντικότεροι προμηθευτές σε θέση να επιβάλλουν πειθαρχία σε μια σειρά εταιρειών οι οποίες δεν θα μπορούσαν ευλόγως να θεωρηθούν ως δευτερεύοντες προμηθευτές, λόγω της σημερινής θέσης τους στην αγορά.

141. Κατ' αρχήν, η θέση της Norske Skog και της M-Real/Myllykoski θα έπρεπε να επανεξετασθεί με βάση ορισμένα στοιχεία που προέκυψαν κατά την ακρόαση. Πρώτον, φαίνεται ότι η Norske Skog συνιστά από μόνη της παράδειγμα μιας σχετικά μικρής χαρτοβιομηχανίας που αύξησε τα μερίδια της αγοράς της και εξελίχθηκε σε σημαντικό φορέα της παγκόσμιας αγοράς. Αυτό το πέτυχε η εν λόγω εταιρεία σε διάστημα 15 ετών, όπου από μεσαίος προμηθευτής στη Νορβηγία εξελίχθηκε σε έναν από τους μεγαλύτερους παραγωγούς χαρτιού εφημερίδων παγκοσμίως. Το παράδειγμα αυτό έρχεται σε αντίθεση με την περιγραφή των πελατών ότι οι μικρές χαρτοβιομηχανίες δεν διαθέτουν τα μέσα να ανταγωνιστούν στις αγορές χαρτιού εφημερίδων και χαρτιού περιοδικών με ξύλο. Επιπλέον, η μέχρι τώρα εξέλιξη της επιθετικής ανάπτυξης της Norske Skog αμφισβητεί το επιχείρημα ότι η εταιρεία αυτή θα άλλαζε ριζικά τη στρατηγική της μετά τη συγχώνευση και ότι θα σταματούσε τις επενδύσεις ή την εξαγορά νέων επιχειρήσεων. Δεύτερον, φαίνεται ότι η M-Real/Myllykoski ενδέχεται να μην λειτουργεί ως μία οντότητα όσον αφορά τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων. Οι εταιρείες αυτές έδωσαν ορισμένα έγγραφα που αναφέρουν ότι ακολουθούν χωριστές επενδυτικές πολιτικές. Αν εξετασθούν χωριστά, η ικανότητα παραγωγής χαρτιού περιοδικών με ξύλο της κάθε μιας θα ήταν πλησιέστερη προς αυτή των Burgo και SCA, παρά προς την παραγωγική ικανότητα των σημαντικότερων προμηθευτών, όπως η UPM-Kymmene. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν θα έπρεπε να αντιμετωπισθεί η Norske Skog ως πραγματικός ανταγωνιστής της εταιρείας που θα προέκυπτε από τη συγχώνευση όσον αφορά την αγορά χαρτιού περιοδικών με ξύλο, εφόσον δεν είναι μέλος της προσδιορισθείσας ομάδας του ολιγοπωλίου. Κατά τα φαινόμενα, δεν θα έπρεπε η M-Real/Myllykoski να αντιμετωπίζεται ως πραγματικοί ανταγωνιστές της εταιρείας που προέκυψε από τη συγχώνευση όσον αφορά την αγορά χαρτιού εφημερίδων, εφόσον δεν είναι μέλη της ομάδας του ολιγοπωλίου. Τα στοιχεία αυτά, σε συνδυασμό με τις περιορισμένες συμμετρίες των μεριδίων της αγοράς που εντοπίστηκαν στα χαρακτηριστικά της αγοράς, θα μπορούσαν να περιορίσουν τα κίνητρα των εν λόγω εταιρειών να συντονίσουν τη συμπεριφορά τους στην αγορά με αυτή άλλων μελών του ολιγοπωλίου.

142. Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή πιστεύει ότι οι υπόλοιποι δευτερεύοντες προμηθευτές μπορούν να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στις αγορές στις οποίες δραστηριοποιούνται και να καταστήσουν μη βιώσιμη μια σιωπηρή συμφωνία συντονισμού. Οι σημαντικότεροι δευτερεύοντες προμηθευτές είναι οι SCA, Myllykoski, Palm και Abitibi/Bridgewater στην αγορά χαρτιού εφημερίδων και Norske Skog, Burgo και SCA στην αγορά χαρτιού περιοδικών με ξύλο. Οι φορείς αυτοί θα μπορούσαν να σπάσουν τον σιωπηρό συντονισμό των μεγαλύτερων προμηθευτών, αυξάνοντας την παραγωγή όταν κάθε ένα από τα μέλη του ολιγοπωλίου, επιδιώκοντας ατομικά το κοινό συμφέρον τους πράττοντάς το, θα προσπαθούσε να σταματήσει προσωρινά τη λειτουργία των μηχανών του –ορισμός της προσωρινής διακοπής. Θα μπορούσε εν ολίγοις να ειπωθεί ότι οι εταιρείες αυτές θα διέθεταν τα μέσα να επωφεληθούν από τον σιωπηρό συντονισμό μεταξύ των σημαντικότερων προμηθευτών,

για να βελτιώσουν την ανταγωνιστική τους θέση και να αυξήσουν τα μερίδια της αγοράς τους.

143. Η SCA είναι ένας μεσαίος προμηθευτής με μερίδιο της αγοράς [5-10%]* και στις δύο αγορές, η οποία δίνει μεγαλύτερη έμφαση σε αγορές με μεγαλύτερο περιθώριο κέρδους, όπως η αγορά λεπτού χαρτιού. Η Επιτροπή ισχυρίστηκε στην κοινοποίηση αιτιάσεων ότι ο βαθμός δέσμευσης της εταιρείας αυτής στην παραγωγή χαρτιού εφημερίδων και χαρτιού περιοδικών με ξύλο δεν είναι ο ίδιος και, λόγω των συνδέσεων της SCA με τους μεγαλύτερους προμηθευτές, δεν έχει ενδεχομένως αρκετά κίνητρα να τους αντιπαρατεθεί. Εντούτοις, η SCA ανέφερε κατά την ακρόαση ότι εξακολουθούσε να είναι δεσμευμένη στις αγορές χαρτιού εφημερίδων και ότι εξέταζε τη δυνατότητα νέας επένδυσης. Πράγματι, διαδόθηκε η φήμη ότι η SCA εξετάζει το ενδεχόμενο να εγκαταστήσει νέα μηχανή παραγωγής χαρτιού εφημερίδων στη μονάδα χαρτοποιίας της στο Aylesford, στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η SCA είναι σε θέση να αμφισβητήσει τις σε βάρος του ανταγωνισμού συμπεριφορές των σημαντικότερων προμηθευτών, ιδίως στην αγορά χαρτιού εφημερίδων.
144. Η Palm είναι δραστήριος φορέας σε περιφερειακό επίπεδο, εφοδιάζοντας κατά κύριο λόγο τη νότια Γερμανία. Πραγματοποίησε επένδυση σε μια νέα μηχανή παραγωγής χαρτιού εφημερίδων η οποία τέθηκε σε λειτουργία το 1999, αυξάνοντας την παραγωγική της ικανότητα από 150 σε [...] χιλιότονους και αυξάνοντας ουσιαστικά το μερίδιο της αγοράς της στο [<5%]* της αγοράς χαρτιού εφημερίδων. Στην απάντησή τους στην κοινοποίηση αιτιάσεων, τα μέρη επιβεβαιώνουν ότι αυτή η νέα μηχανή χαρτοποιίας δεν ήταν αναμενόμενη από τη χαρτοβιομηχανία. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Palm θα ήταν ενδεχομένως σε θέση να ανταγωνιστεί τους σημαντικότερους προμηθευτές, ιδίως στο περιφερειακό επίπεδο στο οποίο δραστηριοποιείται.
145. Η Burgο παρουσίασε υψηλό κόστος και, κατά συνέπεια, δεν θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο οποιαδήποτε συλλογική δεσπόζουσα θέση κατά τα τελευταία έτη. Αυτό επιβεβαιώνεται, πράγματι, από τη μείωση των μεριδίων αγοράς της κατά τα τελευταία δύο έτη από [5-10%]* σε [5-10%]*. Εντούτοις, κατά τα επόμενα δύο έτη, η Burgο θα επενδύσει σε νέες μηχανές και ότι θα ήταν, πράγματι, σε θέση να δημιουργήσει σημαντική νέα παραγωγική ικανότητα (400 χιλιότονων) στην αγορά χαρτιού περιοδικών με ξύλο. Η επένδυση σε νέες μηχανές θα επέφερε χαμηλότερο οριακό κόστος και θα βελτιώνε την ικανότητά της να ανταγωνιστεί τους σημαντικότερους προμηθευτές.
146. Έτσι, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι το μερίδιο αγοράς ορισμένων μεσαίων προμηθευτών δεν είναι αμελητέο και ότι η πολιτική που ακολουθούν επενδύοντας σε νέες μηχανές υπήρξε σημαντικός παράγοντας κατά τα τελευταία έτη και θα εξακολουθήσει ενδεχομένως να είναι και κατά τα επόμενα έτη.
147. Οι μικρότεροι προμηθευτές στις δύο αγορές θα ήταν σε θέση να καταστήσουν μη βιώσιμη μια παράλληλη στρατηγική για τον συντονισμό της διακοπής της παραγωγής. Εάν, παραδείγματος χάρη, οι μεγάλοι προμηθευτές της αγοράς χαρτιού εφημερίδων αποφάσιζαν να συντονίσουν διακοπές της παραγωγής μειώνοντας την παραγωγή σε περιόδους χαμηλής ζήτησης, οι μικρότεροι προμηθευτές θα ήταν σε θέση να αντιταχθούν σε μια τέτοια κίνηση, αυξάνοντας την παραγωγή τους. Με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα, τα ποσοστά χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας των μικρότερων φορέων δεν διαφέρουν σημαντικά από τα μέσα ποσοστά αυτού του βιομηχανικού κλάδου. Στο παρελθόν, όταν η ζήτηση ήταν χαμηλή, τα ποσοστά

χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας σε αυτή τη βιομηχανία ήταν, σύμφωνα με τη CEPIPRINT, 90% ή κατώτερα. Η εφαρμογή αυτού του ποσοστού για την τρέχουσα εγκατεστημένη παραγωγική ικανότητα θα σήμαινε ότι οι μικρότεροι παραγωγοί θα είχαν εφεδρική ικανότητα παραγωγής τουλάχιστον 260.000 τόνων σε περίοδο χαμηλής ζήτησης. Όπως εξηγήθηκε προηγουμένως, οι οικονομικοί εμπειρογνώμονες των μερών και της Επιτροπής εκτίμησαν ότι ο συντελεστής ελαστικότητας των δύο αγορών κυμαίνεται μεταξύ 0,1 και 0,3. Για συντελεστή ελαστικότητας της ζήτησης 0,1, η ποσότητα αυτή θα ήταν αρκετή να αντισταθμίσει αύξηση των τιμών κατά 22%. Με συντελεστή ελαστικότητας 0,2 και 0,3, τα αντίστοιχα ποσοστά θα ήταν 11% και 7%. Κατά συνέπεια, η μείωση της παραγωγής μέσω της διακοπής της παραγωγικής διαδικασίας δεν θα αποτελούσε βιώσιμη στρατηγική, επειδή οι μικροί προμηθευτές θα είχαν τη δυνατότητα να αυξήσουν την παραγωγή τους σχεδόν άμεσα, μέσω υψηλότερων ποσοστών χρησιμοποίησης της παραγωγικής τους ικανότητας. Επιπλέον, σε διάστημα ενός έτους, οι μικροί προμηθευτές θα ήταν σε θέση να αυξήσουν την παραγωγή τους με βαθμιαία αύξηση της παραγωγικής ικανότητας και τη δημιουργία νέας παραγωγικής ικανότητας. Και σε περίοδο δύο ετών, ορισμένοι μικροί φορείς θα μπορούσαν να εισάγουν στην αγορά νέα χαρτοποιητική μηχανή.

148. Συνεπώς, η Επιτροπή μπορεί να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι εν λόγω μικρομεσαίοι προμηθευτές δεν είναι δυνατό να θεωρούνται ως περιθωριακοί φορείς της αγοράς. Πράγματι, θα ήταν σε θέση να δημιουργήσουν νέες παραγωγικές ικανότητες στις αγορές του χαρτιού εφημερίδων και του χαρτιού περιοδικών με ξύλο να επωφεληθούν από μια τεχνητή βραχυπρόθεσμη έλλειψη, αυξάνοντας την παραγωγή τους. Κατά συνέπεια, οι δευτερεύοντες προμηθευτές θα ήταν σε θέση να ανταγωνιστούν τους μεγαλύτερους προμηθευτές.

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

149. Με βάση κυρίως τα επιχειρήματα που προέβαλαν τα μέρη στην απάντησή τους στην κοινοποίηση αιτιάσεων, τα οποία αφορούν ιδίως τον βαθμό συγκέντρωσης των μεριδίων της αγοράς, το μέγεθος και την ανταγωνιστικότητα των προμηθευτών μεσαίου μεγέθους και των προβλημάτων που εντοπίστηκαν ανωτέρω σε σχέση με τη δυνατότητα συντονισμού της παραγωγικής ικανότητας, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κοινοποιηθείσες συγκεντρώσεις δεν θα δημιουργήσουν συλλογική δεσπόζουσα θέση στην αγορά χαρτιού εφημερίδων και χαρτιού περιοδικών με ξύλο στον ΕΟΧ.
150. Εν κατακλείδι, οι κοινοποιηθείσες πράξεις δεν θα συμβάλουν στη δημιουργία ή την ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης σε καμία αγορά, που θα συνιστούσε σημαντική παρεμπόδιση του πραγματικού ανταγωνισμού στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό μέρος της. Οι εν λόγω πράξεις είναι, συνεπώς, συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά και τη λειτουργία της Συμφωνίας ΕΟΧ.

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι συγκεντρώσεις που κοινοποιήθηκαν από τα μέρη στις 20 Ιουνίου 2001 σχετικά με την εξαγορά της Haindl'sche Papierfabriken KgaA από την UPM-Kymmene και τη συνακόλουθη πώληση δύο μονάδων χαρτοποιίας (Parenco και Walsum) της Haindl στην Norske Skogindustrier ASA είναι συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά και τη λειτουργία της Συμφωνίας ΕΟΧ.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στους:

Κοινοποιούντα μέρη

Βρυξέλλες, 21.11.2001

Για την Επιτροπή

Mario MONTI
Μέλος της Επιτροπής